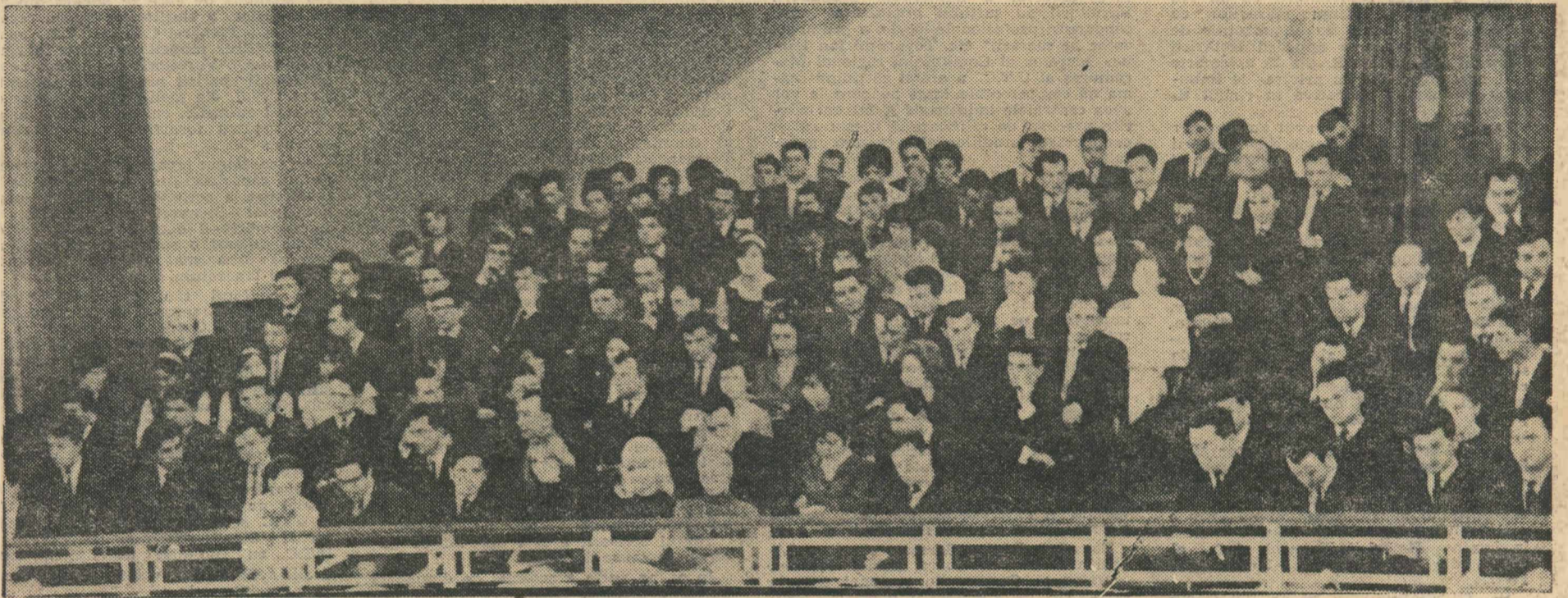

Viata studentească

Biblioteca Centrală
Regională
H. D. D.

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 7 ● Miercuri 14 II 1968 ● 12 pagini ● 0,50 lei

CONSFĂȚUIREA PE ȚARĂ A U.T.C.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Dragi tovarăși,

Consfătuirea pe țară a activului Uniunii Tineretului Comunist a dezbătut probleme de mare însemnătate pentru activitatea viitoare a tineretului din patria noastră. În centrul discuțiilor a stat hotărîrea Comitetului Central al partidului cu privire la îmbunătățirea activității Uniunii Tineretului Comunist și a muncii de educare a tinerei generații.

Consider necesar să subliniez în fața activului U.T.C. din întreaga țară înalta apreciere pe care Comitetul Central al partidului o dă activității desfășurate de organizația tineretului, contribuției prețioase pe care a adus-o la educarea și formarea tinerei generații, la întreaga activitate de edificare a orînduirii socialiste în România. **(Aplauze puternice).**

De la înființare, Uniunea Tineretului Comunist s-a aflat în primele rînduri ale luptei tineretului pentru progres social. Membrii U.T.C., înfruntînd prigoana, teroarea și închisorile regimului burghez-moșieresc, au fost organizatorii luptei maselor largi ale tineretului împotriva asupririi, pentru cucerirea drepturilor economice și politice, pentru apărarea libertăților democratice, împotriva fascismului și a războiului.

Tineretul și-a adus aportul de seamă la înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944 care a dus la răsturnarea dictaturii fasciste și a deschis drumul înfăptuirii revoluției populare în România. Răspunzînd chemării partidului comunist, mii și mii de tineri uteciști s-au înrolat voluntar în războiul pentru eliberarea patriei și zdrobirea definitivă a fascismului. Vor rămîne veșnic în memoria tineretului, a întregului nostru popor, eroismul și abnegația tinerilor comunisti care și-au dat viața pentru libertatea și independența patriei, pentru bunăstarea și fericirea poporului român. **(Vii și puternice aplauze).**

În anii construcției socialiste, tineretul a participat cu entuziasm la lupta și munca întregului nostru popor pentru făurirea noii orînduirii sociale. În tot ce s-a înfăptuit în acești ani în România, sub conducerea partidului comunist, este încorporată și munca generațiilor tinere. Merită subliniat, în mod deosebit, faptul că, în decursul anilor, zeci și sute de mii din cei mai buni uteciști au intrat în rîndurile partidului comunist, mulți din ei devenind activiști de bază ai partidului și statului. Cu un elan deosebit participă tineretul la înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului.

Apreciind rolul important pe care îl joacă tineretul în societate, înțelegînd că viitorul patriei noastre socialiste este legat de educarea și pregătirea tinerei generații, partidul și guvernul au acordat și acordă o atenție deosebită formării multilaterale a viitorilor constructori ai socialismului și comunismului în patria noastră.

M-am referit, pe scurt, la activitatea de pînă acum a U.T.C.-ului, a întregului tineret, pentru a sublinia și cu această ocazie prețuirea pe care partidul și guvernul o dau aportului adus de tineretul țării la toate realizările de însemnătate istorică obținute de poporul nostru pe drumul construcției socialiste. **(Aplauze puternice).**

Dragi tovarăși,

Întregul popor înfăptuiește cu entuziasm programul elaborat de Congresul al IX-lea al partidului de dezvoltare și înflorire multilaterală a patriei noastre socialiste.

În primii doi ani ai cincinalului, planul producției industriale a fost nu numai realizat, dar și depășit — ceea ce ne dă garanția că prevederile întregului cincinal vor fi îndeplinite și depășite.

Succese deosebite s-au obținut, de asemenea, în creșterea producției agricole, cerealiere și animaliere. Merită subliniat că, în ce privește creșterea animalelor, sarcinile cincinalului sînt aproape de pe acum realizate la toate speciile, ceea ce va avea urmări deosebite de importante pentru dezvoltarea agriculturii noastre.

Se îndeplinesc sarcinile stabilite de Congresul partidului privind învățămîntul, știința, cultura. Vă sînt cunoscute măsurile preconizate de partid privind îmbunătățirea învățămîntului de toate gradele, — măsuri care vor avea o influență de mare însemnătate pentru formarea și educarea tinerei noastre generații.

În acești ani au fost luate o serie de măsuri privind ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii. Au fost majorate salariile mici, au fost sporite pensiile și s-a introdus un nou sistem de pensionare, iar în prezent, pe baza hotărîrilor plenarei Comitetului Central al partidului, din toamna anului trecut, sînt în curs de aplicare măsurile privind majorarea salariilor pentru toți salariații; aceasta creează

(Continuare în pag. a 3-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

condiții pentru a realiza, pînă în anul 1970, prevederile înscrise în Directivele Congresului al IX-lea privitoare la creșterea salariului real cu circa 25 la sută.

Pe baza sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea au fost adoptate o serie de măsuri privind îmbunătățirea activității în toate domeniile.

Conferința Națională a partidului a adoptat un program multilateral — în curs de aplicare — în vederea îmbunătățirii și perfecționării întregii activități economice și sociale. Stadiul de dezvoltare în care se găsește țara noastră impune ca o necesitate obiectivă renunțarea la o serie de forme organizatorice și metode de muncă perimate și adoptarea altora care să corespundă noilor condiții economico-sociale din România. În acest cadru se înscriu și măsurile privind îmbunătățirea activității Uniunii Tineretului Comunist, a muncii de educare a tinerei generații.

Relevînd succesele obținute de Uniunea Tineretului Comunist în activitatea sa, nu putem trece însă peste faptul că, în decursul anilor, în munca organizațiilor de tineret s-au manifestat și unele lipsuri, că au existat și o serie de greșeli. În Hotărîrea Comitetului Central al partidului s-a vorbit despre ele și de aceea nu voi mai insista acum asupra lor.

Consider însă că este necesar să menționez că, față de marile transformări sociale care au avut loc în țara noastră, formele organizatorice și metodele de lucru ale Uniunii Tineretului Comunist au rămas cu mult în urmă. În fond, cu mici deosebiri, Uniunea Tineretului Comunist are aceeași formă organizatorică și folosește aproape aceleași metode de lucru ca în primii ani de după eliberare. După cum se știe, în cei peste 20 de ani ce au trecut de la eliberarea țării s-au produs multe transformări în societatea noastră, în activitatea diferitelor instituții și organizații care au menirea de a asigura formarea și educarea tineretului. De aceea și sarcinile și activitatea U.T.C. trebuie să țină seama de aceste transformări, să adopte forme corespunzătoare noilor condiții. Menținerea aceluiași forme și metode învechite de lucru are o influență negativă asupra eficienței activității U.T.C.-ului, o împiedică să se desfășoare la un nivel corespunzător cerințelor tineretului, noilor condiții și să-și aducă pe deplin aportul la formarea multilaterală a tinerei noastre generații. De aceea, Comitetul Central al partidului a apreciat că sînt necesare măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea activității Uniunii Tineretului Comunist, a întregii munci de educare și formare a tinerei generații. Discuțiile care au avut loc în organizațiile de tineret, cît și dezbaterile din această consfătuire au subliniat în mod unanim că aprecierile partidului sînt juste, că ele corespund realităților societății noastre.

Pentru a defini mai bine rolul și sarcinile U.T.C. în noile condiții trebuie să pornim de la obiectivele principale ale activității U.T.C., de la rolul tineretului în societatea noastră socialistă. După cum cunoașteți, una din preocupările centrale ale partidului și guvernului, a întregii societăți este creșterea, formarea și educarea tinerei generații pentru a fi gata să ducă mai departe făclia progresului și civilizației, să asigure înflorirea continuă a națiunii noastre socialiste. (Vii aplauze).

Munca de educare a tineretului trebuie să se bazeze pe tot ceea ce a creat mai bun omenirea pînă acum, pe cunoașterea trecutului glorios de luptă și muncă al țării noastre, pe minunatele creații științifice, literar-artistice, pe tot ceea ce poporul nostru a făurit în decursul veacurilor — și care reprezintă o moștenire minunată pe care trebuie s-o prețuim și să o folosim la justa ei valoare. (Aplauze). Întreaga activitate de educație trebuie să sădească în inimile tineretului patriotismul socialist, dragostea față de patrie, hotărîrea de a munci și lupta, de a-și pune întreaga pricepere în slujba înfloririi națiunii noastre socialiste, bunăstării poporului român. (Vii aplauze).

O atenție deosebită trebuie acordată educării tinerei generații în spiritul prieteniei frățești între tinerii de diferite naționalități, care vor avea menirea să ducă mai departe ceea ce au făurit în comun părinții lor, să asigure progresul și ridicarea pe culmile cele mai înalte de civilizație a patriei lor comune — Republica Socialistă România.

Munca de educație trebuie să cultive în sufletul tineretului sentimentul nobil al solidarității internaționale cu lupta tineretului de pretutindeni, pentru libertate, împotriva războiului și imperialismului, pentru progres social.

Întreaga activitate de formare și educare a tinerei generații trebuie să ducă la pregătirea tineretului pentru muncă și viață. Pentru desfășurarea acestei munci, societatea noastră socialistă dispune de toate mijloacele necesare.

Doresc să subliniez, în primul rînd, grija pe care o acordă partidul și statul nostru îmbunătățirii condițiilor materiale, creșterii copiilor și a tineretului patriei noastre, grija pentru apărarea sănătății, pentru formarea unui tineret multilateral dezvoltat.

Un rol deosebită însemnată în întreaga muncă de educație și de formare a tinerei generații îl are școala. Începînd cu învățămîntul preșcolar și terminînd cu cel superior, școala dispune de cele mai variate mijloace de educare și de formare a tineretului de toate vîrstele. Actualmente, pînă la vîrsta de 14—15 ani, întregul tineret urmează cursu-

rilor școlii de 8 ani, iar pe baza recentelor hotărîri privind îmbunătățirea învățămîntului, întregul tineret va urma învățămîntul de 10 ani; o parte însemnată va urma liceul, iar după aceea zeci de mii de tineri vor frecventa cursurile învățămîntului superior. Iată, deci, că în acest cadru, sînt create condiții ca tineretul patriei noastre să învețe, să primească cunoștințele necesare — științifice, culturale, istorice, de educație patriotică — să se pregătească temeinic pentru muncă, pentru activitatea sa viitoare.

Doresc să subliniez, de asemenea, că în școlile de toate gradele își desfășoară activitatea peste 150 000 de educatori, învățători, profesori secundari și universitari, care depun o muncă plină de abnegație pusă în slujba educării copiilor și tineretului, a răspîndirii culturii și științei în orașele și satele patriei. Acest valoros corp didactic are menirea de mare cinste și răspundere de a educa și forma tineretul țării noastre.

După cum știți, tovarăși, este un merit al partidului nostru, al politicii sale marxist-leniniste că a știut să găsească căile de unire a tuturor eforturilor intelectualității noastre pe drumul servirii poporului, a construcției socialiste. Putem spune astăzi că atît intelectualitatea mai în vîrstă, care și-a format pregătirea în anii regimului bur-

ghezo-moșieresc, cît și intelectualitatea nouă, creată în perioada construcției socialiste, acționează ca un tot unitar, înfăptuind neabătut politica partidului; intelectualitatea constituie un sprijin de nădejde în întreaga muncă de răspîndire a științei și culturii în rîndurile tineretului și ale tuturor oamenilor muncii, în ridicarea nivelului general de cultură al întregului nostru popor. (Vii și puternice aplauze).

Comitetul Central al partidului și guvernul țării sînt convinse că și în viitor corpul didactic, intelectualitatea noastră își vor îndeplini cu cea mai mare răspundere misiunea ce le revine, că vor face totul pentru a răspunde cu cinste înaltelor îndatoriri ce le au față de patrie, față de popor. (Aplauze îndelungate).

Iată de ce partidul și guvernul consideră că rolul principal, în condițiile actuale, în formarea și educarea tinerei generații revine școlii, iată de ce socotim că trebuie luate toate măsurile pentru ea școala să-și îndeplinească în cele mai bune condiții rolul pe care îl are în societatea noastră socialistă.

Societatea noastră socialistă, statul dispune de mijloace de foarte mare eficacitate — cum sînt: radioul, televiziunea, presa, care aduc o contribuție însemnată la întreaga activitate de educare a tinerei generații. Cred că tovarășii care lucrează în aceste sectoare de activitate vor ține seama de criticile care li s-au adus în această consfătuire, că vor lua măsuri pentru a îmbunătăți activitatea instituțiilor respective, că se vor îngriji ea radioul, televiziunea, presa să se ocupe mai mult de problemele tineretului, să promoveze în programele sau în paginile lor mijloace menite să sprijine mai eficient întreaga operă de formare și educare a tinerei generații.

În educarea și formarea tineretului un rol important revine literaturii și artei. Avem și în acest domeniu lucruri bune — nu doresc să vorbesc acum despre rezultatele obținute în creația noastră literară și artistică în general. Mă refer în special la literatura și arta pentru tineret. S-au realizat, în acest domeniu, multe progrese, există o serie de tineri scriitori, artiști, compozitori care dau opere valoroase; aceasta nu înseamnă că ei nu pot realiza opere și mai bune, că nu trebuie să depună, în continuare, eforturi ca operele lor să se situeze la

nivelul cerințelor tineretului nostru, atît din punct de vedere al formei artistice cît și din punct de vedere al conținutului, să servească educației în spirit comunist, să contribuie la mobilizarea tinerei generații în munca și lupta pentru construcția socialismului și comunismului. (Vii aplauze).

Tineretul așteaptă de la oamenii de litere și artă să creeze opere tot mai multe, care să corespundă gusturilor, cerințelor, specificului vîrstei sale și care să poată contribui la deschiderea de noi orizonturi pentru tinăra generație a patriei noastre, să o înflăcăreze și să o îmbărbăteze în învățatură, în muncă, în viață.

O contribuție importantă la educarea și formarea tineretului aduce, de asemenea, activitatea cultural-artistică de masă ce se desfășoară pe întreg cuprinsul țării.

Forțelor armate ale patriei noastre le revine un rol deosebit de important în educarea și călirea tinerei generații, în formarea cetățenilor în spiritul unei înalte conștiințe patriotice, în pregătirea tineretului pentru a apăra cuceririle revoluționare ale poporului, cauza socialismului și păcii.

Putem spune, tovarăși, că societatea dispune de mijloace foarte variate pentru a asigura creșterea, formarea și educarea unui tineret cu înalte idealuri de progres și pace, constructor al celei mai avansate societăți — societatea comunistă. Trebuie adăugat însă că datorită unor deficiențe — printre care și faptul că nu există o coordonare unitară a întregii activități — nu întotdeauna aceste mijloace dau rezultatele așteptate. De aceea este necesar să se asigure o mai bună coordonare, o unire a eforturilor tuturor instituțiilor și organizațiilor în opera nobilă de educare a tinerei generații. În această muncă, un loc de seamă revine Uniunii Tineretului Comunist — ajutorul de preț al partidului în muncă desfășurată în rîndurile tineretului. (Vii aplauze).

Este necesar ca între instituțiile de stat și obștești și Uniunea Tineretului Comunist să existe o strînsă colaborare, activitatea organizațiilor de tineret completînd activitatea instituțiilor de stat cu noi forme corespunzător cerințelor diferitelor categorii de tineri. Conducerea U.T.C., organizațiile de tineret nu trebuie să copieze sau să repete activitatea acestor instituții de stat, ci ele trebuie să se străduiască, cu sprijinul întregului tineret, pentru a găsi forme și metode care să completeze această activitate.

Este necesar ca Uniunea Tineretului Comunist să manifeste mai multă inițiativă în adoptarea unei game largi de forme organizatorice și de metode de lucru, să renunțe cu mai multă hotărîre la unele practici rigide, închistate, să dea posibilitate tineretului ca el însuși să găsească cele mai potrivite forme de manifestare în toate domeniile de activitate.

În cadrul consfătuirii s-au făcut în această direcție multe propuneri foarte interesante. Ele vor trebui studiate și introduse în practică. Aș dori să subliniez că este în mod deosebit necesar să se lase organizațiilor județene de tineret și organizațiilor din școli, universități, întreprinderi, comune mai multă inițiativă în organizarea diferitelor manifestări, în adoptarea unor forme cît mai variate de activitate. Cu cît vom ști să realizăm în cel mai scurt timp aceasta, cu atît munca U.T.C. — activitate care trebuie să cuprindă întregul tineret — va da rezultate mai bune. Îmi exprim speranța că se va realiza acest lucru, că Comitetul Central al U.T.C. va acorda mai multă încredere inițiativei organizațiilor locale, că aceasta va fi numai în folosul muncii de creștere și de educare a tineretului nostru. (Aplauze). Cu cît vom asigura un cîmp larg de inițiativă organizațiilor județene și organizațiilor de tineret din instituții și întreprinderi, cu atît mai mult se va dezvolta și îmbunătăți munca în rîndurile tineretului! Dacă Uniunea Tineretului Comunist trebuie să se ferească de ceva, apoi cred că în primul rînd ar trebui să se ferească de șablonizarea muncii, de uniformizarea ei, de adoptarea unor forme și metode rigide care fac ca activitatea organizației să fie neatractivă pentru masele largi de tineret. Trebuie să se lucreze în așa fel încît tinerii să înțeleagă că această organizație este a lor, că de felul cum ei vor ști să-și desfășoare inițiativa depinde rezultatul întregii activități a U.T.C.-ului. Organizațiile de tineret, ele însele trebuie să găsească formele cele mai potrivite, să adopte metode care să îmbogățească, în general, în săși activitatea Comitetului Central al U.T.C. și întreaga muncă de educare a tineretului din patria noastră.

Întreaga muncă educativă trebuie să contribuie la formarea omului nou, constructor al socialismului și comunismului, cutezător, entuziast, gata de acțiune, dornic de a-și pune toată priceperea în slujba întregului popor, a patriei socialiste. În munca de formare și educare a tinerei generații o deosebită atenție trebuie acordată pregătirii tineretului pentru activitatea practică, pentru munca de sporire continuă a valorilor materiale și spirituale ale poporului — hotărîtoare pentru progresul multilateral al societății noastre. În această privință, în cadrul consfătuirii s-au făcut numeroase propuneri legate de activitatea viitoare a tineretului. Este necesar să fie studiate toate aceste propuneri, să fie reluate tradițiile de muncă patriotică, de organizare a unor mari șantiere ale tineretului, care au o deosebită însemnată pentru formarea și educarea tinerei generații.

(Continuare în pag. a 4-a)

Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. a 3-a)

O altă sarcină de onoare care revine Uniunii Tineretului Comunist este organizarea activității de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei.

Este de înțeles, tovarăși, că atîta timp cît există imperialismul și se menține deci pericolul unui nou război, tineretul patriei noastre, societatea trebuie să se preocupe permanent de întărirea forțelor sale armate, spre a fi gata să respingă orice agresiune imperialistă, să asigure apărarea patriei. Pregătirea militară a tineretului este de aceea una din sarcinile de mare însemnătate și de onoare pe care Comitetul Central al partidului și guvernul o încredințează Uniunii Tineretului Comunist. În această privință, apreciez ca foarte pozitiv faptul că aici s-a propus ca activitatea de pregătire militară să se organizeze în așa fel încît să poată cuprinde și tineretele fete, care reprezintă mai mult de jumătate din generația noastră a țării. Trebuie să găsim în acest scop formele necesare potrivite — să începem de la instrucția militară de la tir, de la a învăța pe tinerele fete să tragă cu arma, pînă la zborul cu avionul. Nu există în această privință domeniu de activitate care să fie rezervat exclusiv numai pentru băieți. Toți sînt cetățeni egali în drepturi și toți trebuie să aibă acces la întregă pregătire! Trebuie să organizăm astfel întreaga pregătire încît toți să poată fi gata să-și apere patria. **(Aplauze puternice)**. Avem deplină încredere că Uniunea Tineretului Comunist, cu sprijinul Ministerului Forțelor Armate, al celorlalte organizații care au anumite sarcini în această direcție, va răspunde în bune condiții încrederii acordate pe partid și guvern.

Uniunea Tineretului Comunist va trebui, de asemenea, să se ocupe intens de activitatea sportivă a tinerilor, de activitatea turistică și, în general, de organizarea într-un mod cît mai plăcut a timpului liber al tineretului.

După cum vedeți, tovarăși, în hotărîrile Comitetului Central al partidului, în materialele pe care le-am dezbătut, se prevăd măsuri care vor duce la schimbări esențiale și în structura organizatorică și în metodele de lucru ale U.T.C. și ale Uniunii Naționale a Studenților. Este de înțeles că îndeplinirea acestor măsuri necesită o activitate intensă și perseverentă, care să fie bine înțelesă și orientată dată în această privință de Comitetul Central al partidului. Este vorba, tovarăși, de a face din organizația noastră de tineret o organizație care să corespundă noilor condiții în care își desfășoară activitatea tineretul nostru. Organizațiile de tineret trebuie să țină seama în munca lor de situația cu totul schimbată de astăzi, față de cea existentă în anii ilegalității, de cea de după 23 August și chiar din anii de construcție socialistă.

În legătură cu îmbunătățirea substanțială a metodelor de lucru este necesar să se renunțe la excesul de ședințe — de foarte multe ori plictisitoare — din practica muncii U.T.C. Trebuie înțeles că

eficacitatea muncii U.T.C.-ului, de educare și formare a tineretului, nu constă în a ține un număr mai mare de ședințe, pentru că nu în ședințe se formează caracterul și viziunea despre lume, despre societate a tineretului, ci în școală, în activitatea de însușire a științei și culturii, în activitatea din întreprinderi și instituții, în munca practică, alături de întregul popor. Aici se creează adevăratul caracter, adevăratul om al societății noastre socialiste! Ședințele multe au devenit o piedică în calea activității noastre. De aceea nu trebuie să se manifeste nici un regret pentru excesul de ședințe! **(Aplauze)**. Oare prin aceasta ar dispărea caracterul U.T.C.-ului de organizație politică a tineretului? Dimpotrivă, aceasta va sublinia și mai mult caracterul ei de organizație politică care formează tineretul nostru tocmai pentru construcția societății socialiste și comuniste — care este una din sarcinile centrale ale activității U.T.C. Tocmai prin aceste măsuri vom crea condiții ca Uniunea Tineretului Comunist să-și îndeplinească în condiții mai bune rolul său de ajutor al partidului în munca desfășurată în rîndurile tineretului, rolul său de organizație politică care pregătește și formează zeci și sute de mii de viitori membri de partid, de conducători încercați ai luptei și muncii poporului nostru pentru comunism, pentru înflorirea continuă a națiunii noastre socialiste. **(Aplauze puternice)**.

Dragi tovarăși,

După cum se știe, guvernul și partidul țării noastre duc o politică externă de dezvoltare continuă a relațiilor cu toate țările socialiste, cu toate statele fără deosebire de regim social, considerînd că aceasta corespunde atât intereselor poporului nostru, cît și intereselor tuturor popoarelor, cauzei păcii în lume.

Nu doresc să mă refer acum la problemele internaționale. Vă sînt cunoscute aprecierile, orientarea, activitatea partidului și guvernului nostru în această privință. Ele au fost expuse pe larg la Marea Adunare Națională în iulie anul trecut, la Conferința Națională a partidului. Aș vrea numai să subliniez că evenimentele au confirmat și confirmă în întregime aceste aprecieri, ceea ce arată că linia politică în problemele vieții internaționale, elaborată de partid și guvern, este pe deplin justă, că trebuie să facem totul pentru traducerea ei în viață.

Uniunea Tineretului Comunist trebuie să fie și în această direcție un militant activ, aducîndu-și contribuția la îndeplinirea politicii externe a partidului și guvernului. Ea trebuie să desfășoare o activitate proprie în această privință, să dezvolte colaborarea cu organizațiile de tineret din țările socialiste, cu organizațiile de tineret din toate țările. Organizația noastră de tineret poate avea un rol mult mai activ în largirea colaborării cu un șir de organizații de tineret din Europa și de pe toate continentele, care se pronunță pentru lupta împotriva imperialismului, pentru eliberare națională, apărarea independenței și suveranității, pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur destinul, pentru pace. De aceea este necesar ca U.T.C.-ul să dea dovadă de mai multă inițiativă și în această direcție,

lărgindu-și relațiile cu toate organizațiile, atît cu cele din F.M.T.D. cît și cu alte organizații de tineret — cum sînt organizațiile socialiste, organizații progresiste care luptă pentru eliberare națională, organizații cu caracter religios și altele — cu toți cei care doresc ca, împreună cu noi, să lupte împotriva imperialismului, pentru prietenie și colaborare între popoare, pentru pace.

Mai mult ca oricine, tineretul este interesat în lichidarea stărilor vechi de lucruri, în asigurarea securității europene și a păcii în lume, în îndeplinirea unei politici de egalitate deplină între popoare, de neamestec în treburile altor state. Tocmai de aceea tineretul este chemat să joace un rol activ în îndeplinirea politicii externe a țării noastre, în lupta pentru apărarea păcii. Noi sîntem convinși că și în această direcție Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Națională a Studenților își vor aduce o contribuție activă la promovarea liniei politice elaborate de partid și guvernul nostru, a ideilor noabile ale păcii și progresului.

Dragi tovarăși,

În adoptarea măsurilor privind îmbunătățirea activității Uniunii Tineretului Comunist și a muncii de educare a tinerei generații, Comitetul Central al partidului a pornit de la faptul că în viitor organele și organizațiile de partid trebuie să acorde mai multă atenție conducerii și îndrumării organizațiilor U.T.C., că educarea și formarea tineretului este una din sarcinile principale și permanente ale întregului partid, ale tuturor organizațiilor, ale fiecărui membru de partid. Desigur că aceasta impune și îmbunătățirea muncii organizațiilor de partid, a metodelor și a felului în care au îndrumat pînă acum organizațiile tineretului, în găsirea de noi forme corespunzătoare, care să țină seama de noua orientare, de noile sarcini ce revin U.T.C.

Sîntem convinși că organizațiile noastre de partid vor ști să găsească, împreună cu tovarășii care își desfășoară munca în rîndurile tineretului, formele cele mai potrivite pentru ca — prin eforturi unite — să asigure traducerea în viață în cele mai bune condiții a hotărîrilor stabilite de partid.

În încheiere, tovarăși, doresc să subliniez că partidul, Comitetul său Central are deplină încredere că C.C. al U.T.C., organizațiile U.T.C. și întregul tineret vor ști să îndeplinească neabătut aceste măsuri, vor fi în primele rînduri, alături de întregul popor, în transpunerea în viață a politicii partidului nostru de dezvoltare a industriei, agriculturii, a științei, culturii, de ridicare a bunăstării poporului. Ne exprimăm convingerea că tineretul patriei noastre se va dovedi la înălțimea încrederii pe care partidul și poporul nostru o au în tinăra generație! Vom putea privi cu încredere viitorul, știind că avem un tineret care își va face datoria față de patrie, față de națiunea noastră socialistă. **(Vii și îndelungate aplauze)**.

Vă rugăm, tovarăși, să transmiteți tuturor uteciștilor, întregului tineret, salutul Comitetului Central al partidului și urări de succese și sănătate. **(Aplauze puternice, urale. Asistența, în picioare, ovacionază îndelung)**.

DEZBATERILE

Comisiei pentru activitățile studențești

Discutînd problemele cu privire la îmbunătățirea activităților educative studențești, în lumina Hotărîrii Plenare C.C. al partidului din noiembrie-decembrie 1967, participăm la lucrările comisiei — membri ai C.C. al U.T.C. care muncesc în rîndul studenților, membri ai Consiliului U.A.S.R. și invitați — au făcut un util schimb de păreri asupra măsurilor prezentate Consfătuirii și a modului în care acestea să fie aplicate. Comisia a luat în discuție proiectul de statut al Uniunii Studenților din Republica Socialistă România, propunerile privind activitatea organizațiilor U.T.C. în învățămîntul superior, precum și unele aspecte referitoare la organizarea activităților profesional-științifice, sportive, turistice și de pregătire pentru apărarea patriei. Faptul că în cadrul comisiei au fost exprimate numeroase puncte de vedere interesante, referitoare la diferitele aspecte ale soluțiilor preconizate, a demonstrat oportunitatea organizării pe comisii a unei părți din lucrările Consfătuirii pe țară a U.T.C.

Comisia a subliniat, în primul rînd, realismul măsurilor propuse, consecințele pozitive pe care aplicarea acestora le va avea în munca organizațiilor U.T.C., în activitatea obștească a studenților, în întreaga viață universitară. Discuțiile purtate au întărit concluzia că, prin adoptarea acestor măsuri, se va asigura un

cadru unitar și perfecționat de organizare a activităților profesional-științifice, politice, cultural-artistice, sportive și turistice cu tineretul universitar, se va da o rezolvare judicioasă problemelor specifice ale muncii și vieții studenților prin crearea consiliilor pe institute

O mare parte a vorbitorilor s-au referit pe larg la prevederile proiectului de statut al Uniunii Studenților.

În comisie a fost apreciată modalitatea de constituire a consiliilor studențești, prin alegerea de către fiecare colectiv de an sau facultate a propriilor reprezentanți în consiliu. Această modalitate democratică permite, pe de o parte colectivelor studențești să-și desemneze reprezentanții cei mai autorizați și mai pricepuți, iar pe de altă parte evită excesul de ședințe care le-ar stîmjenii activitatea și le-ar răpi un timp prețios.

În legătură cu coordonarea activității organizațiilor U.T.C. și a consiliilor studențești din centrele universitare cu 2 și 3 institute (Brașov, Galați, Tîrgu-Mureș) comisia a făcut mai multe propuneri, dintre care merită a fi reținută ideea de a se stabili la Comitetul municipal U.T.C. unele responsabilități pentru munca organizațiilor U.T.C. din institute.

De asemenea, s-a exprimat părerea de a fi revăzute atribuțiile consiliilor studențești pe centre universitare și, even-

tual, să se reconsidere utilitatea lor.

Aceste propuneri, ca și altele, vor da fără îndoială posibilitatea Comitetului Executiv al U.A.S.R. să îmbunătățească proiectul de statut și să-l supună dezbaterii masei largi de studenți.

Așa cum era de așteptat, măsura — susținută și de revista noastră în numerele sale anterioare — ca pe viitor în organele de conducere și în funcțiile de răspundere să fie aleși numai studenți a intrunit adeziunea participanților la lucrările comisiei. Abordînd cu seriozitate convenită și cu spiritul de răspundere necesar această problemă, mai mulți vorbitori au subliniat în același timp cerința ca această măsură să fie însoțită de alte acțiuni menite să-i ateste oportunitatea și să-i întărească eficacitatea. Astfel, s-a propus ca alegerea studenților în organele de conducere să fie urmată de îmbunătățirea radicală a sistemului de instruire și a activităților de pregătire centralizată a cadrelor, în sensul unei instruiți pe domenii, în condițiile unor activități practice.

Mulți dintre cei care au luat cuvîntul au făcut propuneri de simplificare a organizării comisiilor și colectivelor Comitetului U.T.C. în sensul renunțării la colectivul pentru condițiile de studiu și la cel pentru sportul de performanță.

Comisia pentru problemele studențești a făcut un număr însemnat de propuneri concrete pentru aplicarea în viață a măsurilor privind activitatea organizațiilor U.T.C. în învățămîntul superior.

A fost considerată, în acest sens, oportună propunerea ca pentru dezbaterile ce vor fi organizate cu masa de studenți să nu se pregătească materiale scrise, discuțiile urmînd a avea loc pe baza studierii Hotărîrii Plenare C.C. al P.C.R., a materialelor Consfătuirii publicate în presă, precum și a unui program de activități pentru semestrul II pregătit de Comitetul U.T.C.

Preocupați fiind de necesitatea de a asigura continuitatea activităților culturale, sportive și turistice, numeroși vorbitori au sugerat ca încă din primele zile ale noului semestru, comitetele U.T.C. să se ocupe direct de astfel de activități, preluînd treptat atribuțiile ce le revin în aceste domenii potrivit Hotărîrii Plenare C.C. al P.C.R.

Observațiile și propunerile exprimate în comisia pentru problemele studențești au relevat, în afara utilității lor imediate, și necesitatea de a supune dezbaterilor largi ale studențimii măsurile ce urmează a fi adoptate de viitoarea Conferință Națională a Studenților.

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Tovarășului

NICOLAE CEAUȘESCU,

secretar general al C.C. al P.C.R.

Consfătuirea pe țară a Uniunii Tineretului Comunist, încununare a ampelor dezbateri desfășurate în întreaga organizație în vederea aplicării Hotărârii Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului, exprimă Partidului Comunist Român, dumneavoastră personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, sentimentele unanime de dragoste și adinc devotament.

Integrate în ansamblul plin de dinamism al politicii partidului, măsurile menite să asigure afirmarea, educarea și creșterea tinerei generații au intrunit adeziunea deplină și entuziasă a tuturor tinerilor României socialiste. Înțelepciunea cu care partidul conduce destinele țării, ale întregii noastre națiuni, atenția neobosită cu care înconjoară tineretul, sint temeuri ce ne mobilizează și ne innobilează în răspunderi.

Generația tinăra a primit cu deosebit interes și însuflețire măsurile adoptate de Conferința Națională a P.C.R. pentru perfecționarea vieții economice și sociale a patriei, cheazășie a progresului multilateral al societății noastre socialiste, expresie vie a idealurilor și năzuințelor celor mai fierbinți ale poporului român.

Convingerea că partidul vede în noi un factor activ în realizarea proiectelor sale, care sint totodată ale întregului popor, ale progresului și prosperității României socialiste, ne investeste neconținut cu sentimentul datoriei și recunoștinței. Trăind și muncind în această ambianță propice împlinirii idealurilor sale, tineretul, cu forța lui proaspătă și inepuizabilă de muncă și dăruire, se angajează să-și sporească neconținut contribuția la realizarea vastului program elaborat de partid. Anii tineretului noastre vor deveni astfel anotimpul fertil al înfloririi marilor virtuți cu care ne-a dăruit atât de generos poporul nostru.

Animați de dragostea nemărginită față de patrie și partid, în uzine și pe ogoare, pe băncile școlilor și în marile amfiteatre, toți tinerii țării, români, maghiari, germani și de alte naționalități, se înfrățesc într-o strădanie comună, continuă bogatele tradiții de luptă și muncă ale poporului, adăugind noi valori materiale și spirituale economiei, științei și culturii românești, făcându-și din aceasta cauza muncă de fiecare zi, lusași rațiunea lor de a fi.

Fructificind din plin disponibilitățile de cutezanță, energie și receptivitate la înnoire, caracteristice virstei noastre, alăturându-și eforturile la cele ale școlii, instituțiilor de cultură și artă, armatei, ale celorlalte organizații de stat și obștești cărora le revin răspunderi directe în educarea și formarea tinerei generații, Uniunea Tineretului Comunist își va spori strădaniile pentru îndeplinirea misiunii încredințate de partid de a fi inițiatorul și organizatorul nemișcării al activităților politice, cultural-artistice, sportive și turistice, de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei. Înfrățirea acestui imperativ va conduce implicit la creșterea rolului organizației de tineret, la amplificarea înfruririi sale educative, la angajarea tot mai hotărâtă a tineretului în viața complexă a țării. Inarmarea tuturor tinerilor cu ideile marxim-leninismului, ale politicii Partidului Comunist Român, cultivarea unor puternice convingeri politice și ideologice, sădirea în conștiința lor a principiilor moralei comuniste, a crezului fierbinte al patriotismului, al umanismului și internaționalismului socialist, dezvoltarea dorinței de autoperfecționare continuă în vederea participării tot mai active, alături de întregul popor, la înfrățirea mărețelor obiective stabilite de Congresul al IX-lea al partidului, la vastul program de înălțare a patriei pe noi culmi ale civilizației și progresului — iată obiectivele din îndeplinirea cărora Uniunea Tineretului Comunist își va face o îndatorire de onoare față de partid, față de patrie.

În fața conducerii partidului, Uniunea Tineretului Comunist făgăduiește solemn că nu va pregeta să-și concentreze cu abnegație și hotărâre resursele pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor încredințate, pentru înfrățirea programului său de activitate. Deplin conștiinți de nădejile pe care patria și partidul le pun în tineret, vedem în răspunderile concrete și vitale care revin Uniunii Tineretului Comunist expresia unei nobile misiuni sociale: aceea de a crește și educa tinăra generație de constructori ai socialismului, tinăra armată de făuritori ai operei pe care o conduce — victorios, iubit și stimat — Partidul Comunist Român.

REZOLUȚIA CONSĂTUIRII PE ȚARĂ A UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Intrunită pentru a dezbate măsurile care rezultă din Hotărârea plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului, Consfătuirea pe țară a Uniunii Tineretului Comunist a realizat un larg schimb de opinii asupra sarcinilor de mare răspundere ale organizației noastre, a căilor de exercitare eficientă a atribuțiilor sale multiple, pentru a ridica întreaga activitate a U.T.C. la nivelul exigențelor actuale pe care le implică procesul de creștere, educare și formare a tinerei generații, participarea sa tot mai activă, mai dinamică la opera de desăvârșire a construcției socialiste.

Propunerile numeroase care s-au făcut, sugestiile și soluțiile menite să dea o rezolvare corespunzătoare cerințelor multiple ale tinerilor, aspirațiilor lor diverse, discuțiile care s-au purtat au evidențiat justetea măsurilor preconizate, exprimind adeziunea totală, adinca satisfacție față de soliditatea cu care partidul nostru abordează problematica tineretului, se ocupă de creșterea și formarea sa multilaterală.

Dezbaterile ample din ședințele plenare, din comisiile consfătuirii, spiritul lor activ, concret, au imprimat lucrărilor Consfătuirii un autentic caracter de lucru, confirmind interesul larg pe care-l suscită preocupările actuale ale Uniunii Tineretului Comunist, prefigurind împlinirile muncii noastre viitoare.

Investirea Uniunii Tineretului Comunist cu atribuții de mare importanță, necesitatea de a se ocupa direct de conce-

pterea și organizarea activităților politico-ideologice, cultural-artistice și distractive, sportive și turistice, de pregătirea tineretului pentru apărarea patriei — constituie o dovadă edificatoare a prețuirii de care se bucură organizația noastră în fața partidului și societății, a capacității sale de a crea un cîmp larg de afirmare energiilor și inițiativelor tineretului, de a contribui activ la formarea și educarea sa multilaterală.

În același timp, aceste emoționante mărturii ale stimei și încrederii pentru organizația noastră, pentru tineretul țării sint un îndemn la responsabilitate sporită la o perseverență mobilizare a tuturor forțelor sale în vederea îndeplinirii exemplare a îndatoririlor ce-i revin.

Consfătuirea consideră necesar că toate propunerile, sugestiile și soluțiile preconizate, apte să dea un impuls calitativ nou vieții organizației noastre, trebuie să-și găsească o reflecție cuprinzătoare în programele de activități ale organizațiilor U.T.C., să stimuleze și să valorifice din plin inițiativa și fantezia tinerilor, preocuparea consecventă de a găsi în continuare noi mijloace și modalități de concepere și desfășurare a unor activități complexe, dinamice, cu largă audiență în masa uteciștilor.

În acest scop împreună cu ceilalți factori, Biroul Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, comitetele județene și municipale ce se vor constitui în curînd să stabilească cu operativitate măsurile practice destinate trans-

punerii în viață a obiectivelor stabilite. Un rol hotărîtor în realizarea acestor sarcini revine, în mod firesc, activului organizației, tuturor cadrelor sale care, prin receptivitate la cerințele și exigențele tinerilor, vor trebui să devină veritabili animatori ai tuturor activităților

Efervescența înnoitoare, ne-număratele inițiative și propuneri care au caracterizat în ultimul timp spiritul de muncă al organizației noastre trebuie să se concretizeze într-un ansamblu cuprinzător de acțiuni și manifestări diverse și diferențiate, care să țină seama de vîrsta și preferințele tuturor categoriilor, să asigure în continuare climatul necesar afirmării tinerilor ca inițiatori și organizatori ai propriilor lor activități

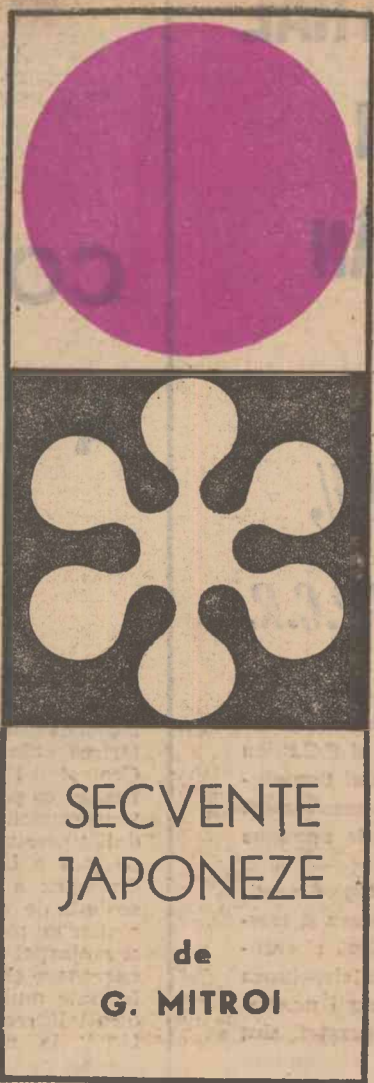
Prin întreaga sa muncă, prin prezența tot mai vie în conștiința și preocupările tinerei generații, Uniunea Tineretului Comunist trebuie să facă larg cunoscute tuturor tinerilor politica științifică a partidului, ideile marxim-leninismului, să cultive sentimentele nobile ale patriotismului și internaționalismului socialist, hotărîrea comună a tuturor tinerilor — români, maghiari, germani și de alte naționalități — de a sluji cu abnegație poporul ai cărui fii sintem, de a participa cu întreaga lor capacitate și sete de creație la înfrățirea mărețului program de înflorire multilaterală a patriei, a obiectivelor stabilite de Conferința Națională a Partidului, la ridicarea României socialiste pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

T O K Y O

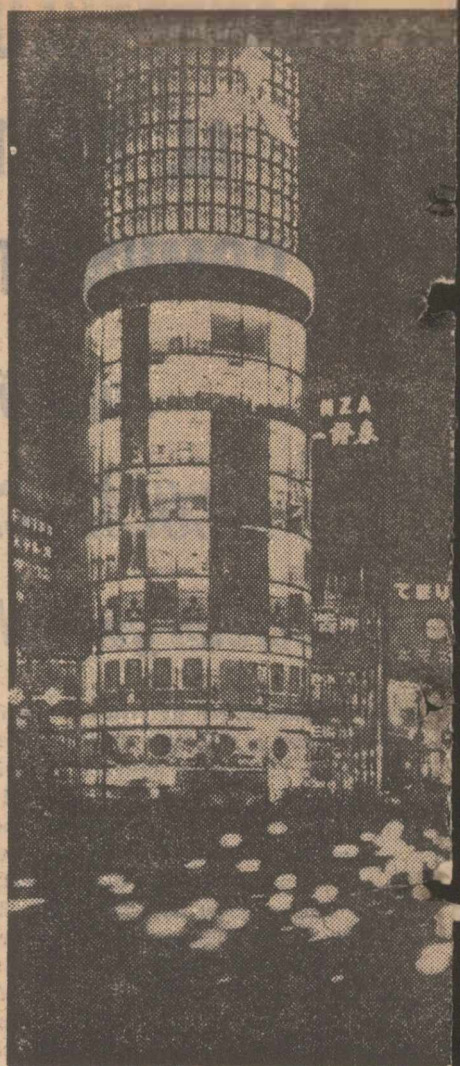
T O W E R

3 3 3 3

SECVENȚE
JAPONEZE

de
G. MITROI

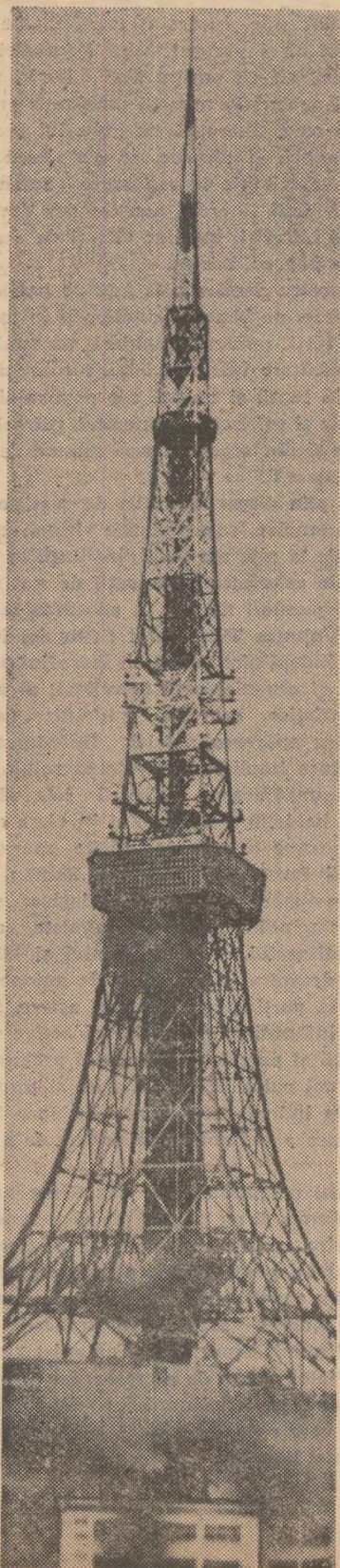
decolăm : azi, orele 22,00
aterizăm : azi, orele 9,50

Pentru a ajunge din București la Tokyo își stau la îndemână două mijloace : vaporul (din Mediterana face patru săptămâni, din Anglia șase-șapte) și avionul (prin Moscova sau Zürich, Frankfurt sau Paris, Roma sau Copenhaga). Noi am ales itinerarul cel mai scurt și nu numai că n-am regretat nici un moment, dar ne-am și felicitat pentru idee ori de câte ori am simțit că spleenul pusese stăpânire pe noi în cele 20 ore efective de zbor.

...Potrivit unui bun obicei (scandinav ori japonez ?), la numai câteva minute după desprinderea de pământ începe să circule din mână în mână o foaie de bord prin care căpitanul echipei ne comunică unele informații ce ne-ar putea interesa : zburăm cu o viteză de 870 km pe oră, la o altitudine variind între 9 și 11 mii de metri, pe o temperatură medie de -54° C afară și $+15$ înăuntru. Treceam peste Norvegia, Marea Nordului, Coasta de nord a Groenlandei, Oceanul Înghețat de Nord, Alasca. Pe la orele 22, după ceasul meu potrivit la București, zburăm deasupra Polului. Acasă, ai noștri se pregătesc să se culce, aici pe cerul albastru strălucește soarele, iar norii — tăiați de razele lui piezișe — par o mare nordică acoperită de movile de gheață. (La întoarcere aveam să vedem a ceea cum soarele polar apune și răsare în răstimp de o oră, dându-ne prilejul unic de a prinde pe peliculă fantastica priveliște care pînă atunci ne încântase ochii numai din fotografii și lecturi).

Escala de o oră în Alasca, la Anchorage, ne reamintește numai de eschimoși. În schimb, ne dă răgazul să ne mai dez-morțim și să schimbăm impresii despre creștetele munților groenlandezi — asemănați cu un lanț de stînci înfipite într-o mare încătușată de ghețuri. După ce ne așternem din nou drumului, reluăm discuția cu un proaspăt amic („japonez, voia-șor comercial, plecat din mai de-acasă”, colindase Europa într-un Wartburg, fusese și la noi — unde contractase „cireșe de Pitești, care cînd mîncîci te-nveselești”), apoi ne ospătam bine și dormim iepurește. Ne trezește tîrziu o dulce stewardesă în chimono, ce ne servește „oshibori” — niște șervete calde cu care să ne ștergem fața ca să ne... răcorim — și ne anunță că peste zece minute vom ateriza în cea mai mare capitală a lumii Afară — întuneric. La ceasul meu — orele 11 dimineața ; la al colegului (care respectă meridianul Greenwich) — 9, tot dimineața ; la ceasul avionului, ora Tokyo — 18 seara. Dacă ne-am fi luat numai după orele locale ne-ar fi apucat durerile de cap : plecasem din Copenhaga la 17.45 și, după opt ore și jumătate de zbor, ajunseseam în Anchorage în aceeași zi, la... 14,20 (? !), pentru ca apoi, numai după 7 ore, să sosim în Japonia a doua zi... seara (Încurcătura avea să fie și mai mare la întoarcere, cînd aveam să decolăm la ora 22,00 și să facem prima escală în aceeași zi la ora... 9,50 dimineața).

După 15.000 kilometri nici nu ne mai arde să stăm în aeroportul Haneda pentru a-l admira pe cît merită. Notez în jurnalul de călătorie doar atît : aluminiu, oțel și sticlă scaldate în neon, aglomerație ca la plecarea de la un meci internațional de pe stadionul „23 August”, călători veniți din toate țările,

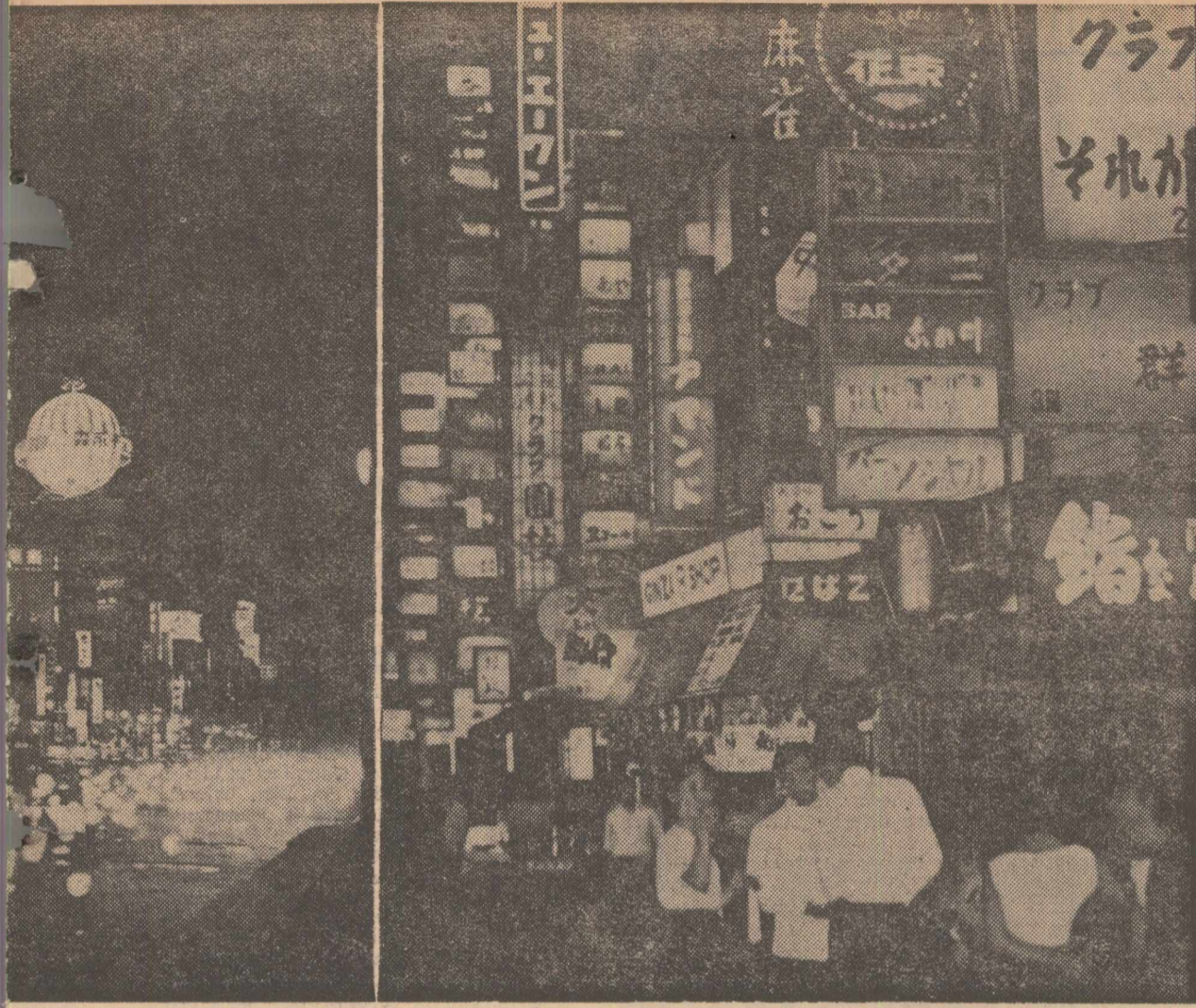

călători gata să ne spună că, per devenit tot așa...

Înainte de a...
țoare a orașului
lui Tokyo Tower
fel), să facem cu
știe toată lumea,
nipon, este supra
„ȚARA SOARE
șiei geografice, d
nuturi. Întors din
povestit despre a
cît în chineză : C
(țară).

„ȚARA CUTRE
din prima noap
turile umblă cu n
unul din zecile d
zile într-atît ne a
privește taifunul,
mare, acesta nu
din timpul verilo
celor 192 de v
lief muntos în pr
bîntuită de taifu
ență seismică ce
de-ar fi fost nu
insularii niponi s
belici au adăuga
zestrat cu răbda
printre ruini, ma
gode și manifest
ricane și a răzba

„ȚARA GINGA
nu numai pentru
spinare sau pen
nemaîntîlnitele t
pentru minunate
din mîinile acest
înainte de anul
luete de femei p
ce vor da nașter
platină dîndu-le
ne ca nicăieri în
oculte sau monte
lor optice și elec
lozitatea și hău
„ȚARA CRIZAN
poeziei. În maga
trou sau instituții

mergi pe jos. Am căutat să urmăresc acest înțelept sfat și câteva zile am cutreierat Tokyoul, dar n-a fost posibil să mergem numai pe jos. Am trecut din centru în centru (cel mai populat oraș al lumii are șase raioane, fiecare cu câte un centru comercial), până în vechile cartiere periferice — cu fundături necanalizate și aspect pestilent, cu dughene întunecoase sau chiar cocioabe îngrozitoare. Am mai călătorit și cu taxiul pe autostrăzile suspendate, cu metroul, trenul, tramvaiul, autobuzul, monoraiul (care te duce cu o viteză de 86 kilometri pe oră). N-am mers însă cu trenul Tokaido — superexpresul care străbate distanța până la Osaka cu o viteză de 256 kilometri pe oră (anul acesta va „goni” cu 500 km pe oră) — ceea ce am regretat și mai mult când am citit reportajul unui coleg de redacție care a fost de curând în Italia. Dacă eu a putut spune „Trenul te aruncă în noapte cu o viteză extraordinară; ai impresia că atingi moartea cu genele” — eu ar fi trebuit să vorbesc, probabil, de starea de imponderabilitate.

Orașul Tokyo (11 400 000 locuitori, fără suburbii) a supra-viețuit, în istoria sa de aproape opt secole, citorva dezastre și incendii (de două ori a fost aproape ras de pe suprafața pământului), dar de fiecare dată și-a tămăduit repede rănilor, reconstruind. Și acum, de dimineață până seara, dar mai ales în cursul nopții — când circulația e mai redusă — se construiește. Tokyoții — care locuiesc câte șase pe metru pătrat — duc o nemaipomenită luptă pentru a obliga oceanul să se retragă și a-i mai smulge câte un petec de pământ. Pe locul născut din „pintecile lui Neptun” apar buldozere și apoi șosele, grădini, șantiere, construcții. De altfel, se spune că articolul cel mai scump aici este pământul: se vinde și cu două mii de dolari metrul pătrat. Cit am fost pietoni prin Tokyo am rămas înmărmuriți mai ales la spectacolul luptei cu oceanul și în fața intersecțiilor de străzi și autostrăzi. Întâlnești numeroase priveliști de acest fel: pe sol este așternut un bulevard; dedesubt — metroul cu două, trei nivele; deasupra o autostradă, construită pe acoperișul blocurilor; peste aceasta — linia suspendată a monoraiului. Tot colindând, am intrat și în magazine, și în parcuri sau muzee, și în cele două mari teatre — cel tradițional (Național) și cel modern (Imperial) — și în birturile întinse la tot pasul, și în câteva locuințe, culegând și notând impresii cărora cine știe când ne va permite timpul (și spațiul publicistic) să le dăm lumina tiparului. Dintr-o stație de metrou, minaiți de șuvoiul trecătorilor, ne-am trezit o dată la etajul trei al unuia dintre cele mai mari magazine. Patronul, dorind să-și facă reclamă (nimeni nu e atât de maestru în arta publicității ca japonezul) și să-și atragă clientela, a cumpărat una din cele mai mari stații de metrou. Din mii de călători câți trec volens-nolens într-o oră prin magazin, măcar câteva zeci se opresc să cumpere ceva...

Într-o după-amiază am vizitat un templu din cunoscutul parc Ueno. După ce am plătit biletul de intrare și ne-am desculțat, am intrat. Interiorul — destul de simplu, cu câteva statuete și picturi; pe jos, bărbați, femei și câțiva copii într-o poziție de rugă, ascultând o predică ce nu mai conține. Căutăm din priviri preotul, dar nu-l vedem nicăieri, numai vocea lui domină încăperea. Într-un firziu, descoperim misterul: vocea venea de la un... magnetofon (!!!). Folosind o cucerire a tehnicii, preotul — budist sau șintoist, nu ne-am dat seama — poate să stea acasă și să-și vadă liniștit de gospodărie, că treaba merge. E și acesta un semn că și în Japonia religia începe să devină formală. Nu însă și superstițiile. Un exemplu: cifra 4 reprezintă pentru japonezi ceea ce este pentru unii dintre noi cifra 13. Oaspetele străin să nu se mire, așadar, dacă la un hotel va vedea că după etajul al treilea urmează al cincilea, sau după camera nr. 3 cea cu nr. 5.

pele în toate colțurile lumii. Amicul japonez a fost pentru voiajorii comerciali, aeroportul Haneda a devenit familiar ca vestibulul propriei locuințe.

cinci țări patru insule ?

este ostoi setea privirilor cu panorama încântătoare văzută de la înălțimea celor 333 de metri ai ei (fratele mai mare cu 13 metri al lui Tour Eiffel). Inșia Japoniei înseși. Țara, așezată, cum se vede pe cele patru mari insule ale arhipelagului numit de lume în mai multe feluri :

„ȚARA RĂSARE” reprezintă nu atât indicul poziției, cât denumirea dată de Marco Polo acestor țări cunoscute-i călătorie în Extremul Orient, el a fost țara al cărei nume îl pronunța destul de stilizat în lipangiu, în loc de Gi (soare) Pin (răsărit), Guă

„ȚARA MURELOR ȘI TAFUNELOR” s-a anunțat chiar că a sosit noastă. Ne-a trezit senzația că pașii noștri, dar ne-am dat repede seama că e vorba de cutremure cotidiene ale Japoniei. Peste două săptămâni știm că nici nu le mai sesizăm. Citim că la Tokyo nu are niciodată putere deosebită prea mult de o furtună zdravănă noastă. Ctitorită de la începuturi pe pilonii de beton, dintre care 58 sînt activi, Japonia (cu raportare de 85%) e zgîlțită zilnic de cutremur, și spălată de „junami” (un val de proveniență din Pacific cu înălțimi de 20 metri). Și apoi aceste trei calamități, împotriva cărora nu au obșnuit să lupte de generații I Anii post-nucleari și prăpădul atomic — cu care japonezul, între altele, de fier și dirzenie de iedera ce se ridică în luptă și acum, reconstruind locuințe sau păstrînd pe străzi împotriva bazelor militare americane purtat de S.U.A. în Vietnam.

„ȚARA ATELOR ARTE” este denumirea dată de străini elegantelor pagode ce duc câteva veacuri în urmă arta teatrală tradițională, nu numai pentru templele din Kyoto, orașul muzeu. Ci, mai ales, pentru și alesele obiecte de artizanat ce ies zilnic din mâinile oamenilor care au lăsat cu analfabetismul în urmă. Miinile nipone modelează din arbuști și-și tălmăcesc, culeg și desfac cu gingășie stridiile și perlele, pe care le vor fixa apoi în aur și în forme de flori multicolore, împodobesc vitrinele cu „scriu” cu hieroglife de flori simboluri prezente cu precizie minusculele piese ale aparatelor electronice — uluind lumea cu priceperea, meticulozitatea lor.

„ȚARA TEMELOR” îți oferă o lume a farmecului și a spectacolului și în restaurante, în teatre, stații de metrou publice, în fiecare casă și pe fiecare stradă,

peste tot întâlnești flori, splendide colțșoare de verdeață sau mici arbuști specifici climatului nipon — călduros și umed. Cu toate că orașele nu au spații verzi atât de numeroase și întinse ca la noi, florile sînt iubite și sărbătorite (în aprilie sărbătorirea florilor, „Sakura Hana”, durează trei săptămîni; în septembrie se sărbătoresc florile de cireș; aici există, de altfel, și școli speciale în care tinerele fete deprind arta aranjării florilor).

„ȚARA POLITETII” se face simțită de cum ai pășit pe pământ nipon. Japonezul te copleșește cu o atenție împinsă pînă la servilism și o modestie de care în alte părți sînt capabile doar rarele inteligențe. Nu mă refer la politețea profesională a stewardeselor sau a tinerelor însoțitoare de autobuz alese pe sprinceană — care cîntă, spun glume și povești, căutînd să facă astfel încît pasagerul să se simtă cît mai bine. Nici la străduința vinzătorilor (amintesc aici că am văzut, înscris cu litere de-o șchioapă pe peretele unui mare restaurant, un decalog al comportării vinzătorilor. Punctul unu suna așa : Clientul are întotdeauna dreptate !). Fiecare dintre chipurile palide cu ochelari ce le întâlnești pe strădă ori într-un magazin e gata să-ți sară în ajutor, să te informeze cu ceva, să-ți fie de folos într-un fel ori chiar să se abată din drumul său pentru a te descurca printre străzile înguste fără nume și fără numere ale capitalei. Și orice mic serviciu pe care ți-l face se încheie cu un „dom arigato” — ceea ce înseamnă că-ți mulțumesc foarte mult pentru că ai acceptat să-ți fie de folos.

Celor cinci tradiționale denumiri ale Japoniei deceniul nostru îi mai adaugă și pe a șasea „ȚARA SUPERINDUSTRIALIZATA”. După o izolare de aproape trei veacuri a venit anul 1868, care a însemnat pentru niponi cam ceea ce a însemnat anul 1789 pentru francezi. Astăzi Japonia ocupă locul I în lume în construcția de nave și industria receptoarelor de radio și televiziune, locul II în producția de automobile. Tocmai în zilele cînd sosisem noi apăruse pe străzile Tokyoului ultimul model de autoturism „Datsun 1600”, care completa astfel cu o imagine cantitate de 3 milioane vehicule fabricate în anul 1967. Preocupările actuale se îndreaptă spre teleghidarea autovehiculelor. Experimentul a reușit : un autoturism a circulat prin Tokyo — în raza de 2 km față de centrul de comandă — fără șofer și fără să încurce circulația.

— vă rog, la etajul cinci...
— în sus, ori în jos ?

Dialogul îl poți auzi deopotrivă în hoteluri ca și în marile magazine sau în instituțiile centrale. Pentru ca marile construcții să reziste totuși cataclismelor, japonezii n-au înălțat clădiri mai mari de 17 etaje, preferînd să le continue în jos, sub sol. Privit din turnul televiziunii, Tokyoul nu înșneșe în sus decît printr-un bloc de 36 etaje, aflat acum în construcție. Surprinde însă amestecul între tradiționalele căsuțe japoneze din lemn și modernele blocuri ridicate numai din fier și sticlă. De aici, de sus, bulevardele par un clocotitor caleidoscop alcătuit din nesfîrșitele șiruri de automobile (1 500 000 turisme personale și 200 000 taxiuri), din vitrinele cu ecran lat și multicolor ale magazinelor și din furnicările de pietoni agitați.

Cineva a spus : dacă vrei să cercetezi un oraș necunoscut,

farmecele nopții tokyote

Adevărata splendoare a Tokyoului o poți contempla însă numai noaptea, cînd străzile sînt inundate de neon, iar firmele și reclamele multicolore dănuiesc ca într-un vîrtej prin fața ochilor tăi. Inșia americanii (care alcătuiesc jumătate din turismul străin), urmați fiind în ordine numerică de chinezi și englezi) recunosc deschis că fizionomia de deasă a capitalei japoneze este inegalabilă în lume. La două ceasuri după ce se lasă întunericul, cei mai mulți japonezi se retrag în mijlocul familiei, pentru a se odihni în vederea următoarei zile de muncă; farmecele nopții tokyote rămîn să astîmpere doar pofta de distracție a tinerilor și a turiștilor străini.

GINZA, inima comercială a capitalei, te atrage magnetic cu lumina orbitoare, luxul exorbitant și jocul de artificii al reclamelor ce acoperă aproape în întregime pereții clădirilor.

Ce-ți oferă mai interesant orașul după asfințitul soarelui ? O dramă tradițională și maiestuoașă a teatrului Nô, un vodevil plin de un suculent realism la teatrul de marionete sau un spectacol „Kabuki”; un concert la una din cele patru orchestre filarmonice ori un spectacol la unul din cele trei teatre de operă; 527 de filme care rulează în același timp; un program de muzică de jaz — sau clasică, după preferință — în oricare din cele câteva sute de cafenele pentru tineret; un loc într-una din cele 1 000 case de joc — unde un pumn de bile metalice îți poate aduce multe satisfacții (și câteva sute de yen) jucînd la automatele „pachinko”; o popărie electrică deschisă publicului larg (12 piste, bile de ebonită, roboți care ridică popicele); 12 programe de televiziune (7 studiouri transmit concomitent pe 12 canale, de la 6 dimineața pînă la 2 noaptea, seara patru posturi oferind pentru câteva ore emisiuni în culori); o seară plăcută într-un bar din 30 000 cite sînt deschise, ori pur și simplu o plimbare de plăcere pe marile bulevarde împodobite cu lampioane ca în carnaval.

★

...După 15 zile trăite în mijlocul unui popor care nu ia nimic în glumă, aveam să aterizez pe aeroportul Băneasa și să scriu sub brat un jurnal de călătorie scris numai cu semne de exclamație. Cititorul mă va ierta, sper, dacă astăzi am rupt pentru el din acest jurnal unele file care nu l-au încîntat. Vina este numai a nepuinței mele de a reda în toată frumusețea lor niște impresii care taie răsufarea oricărui oaspete al Japoniei contemporane.

OMUL UN PISC STATUAR

de

VICTOR KERNBACH

Observând cu atenție piscul Omul și întregul ansamblu de stînci locale, N. Densușianu nu se îndoia că era vorba acolo nu de fantazia bizară a eroziunii naturale, ci de o lucrare sculpturală anumită, făcută de mina omului, în epoca marilor monumente megalitice. El considera piscul Omul drept o Columnă a Cerului și privindu-l dinspre sud-sud-vest, nota că se cunoaște fața omenească prelungă, virilă, încrunțată, cu o cască sau căciula pină la jumătatea frunții, trasă peste urechi cu niște clape sau apărători de cof. Dimensiunile, după N. Densușianu, erau de 9,99 m x 10,72 m, și observatorul sublinia că statuia uriașă trebuie privită de jur împrejur deoarece ea capătă mereu alte forme, în funcție de schimbarea punctului de contemplare. Dacă în cazul altor monumente de acest gen (considerând că sînt privity la întimplare, și nu după cheia lui Daniel Ružo, adică nu dintr-un punct anume și doar în timpul amiezii solstițiului de vară) este necesară și fantazia asociativă a privitorului, aici și în alte cîteva locuri, orice excursionist atent, chiar mai puțin pregătit, poate remarca similitudinea stîncilor cu figurile omenești. Faptul că mulți privitori au băgat de seamă asemănările mai bine decît alții (de pildă, în cazul Ceahlăului, Dimitrie Cantemir, care nu era un observator de duzină!) se poate datorî, bănuim, și întîlnirii unui moment și a unui loc dintre cele mai favorabile, potrivit „cheii” savantului peruvian. Căci dacă ne gîndim bine, fiind monumente festive, acestea trebuiau să se vadă în toată splendoarea lor desigur într-un timp și dintr-un loc festiv.

Piscul Omul are și alte însușiri, mare parte naturale, atît prin altitudinea sa care-l face să domine un vast peisaj transilvan și muntenesc, cît și prin faptul că de sus se deschide minunată perspectivă a unui amfiteatru natural, alcătuit din șase imense trepte de piatră care coboară pină la riul Prahova.

Privind tot din partea sudică, profesorul francez Em. de Martonne din Rennes afirma același aspect al stîncii „de mărime formidabilă, după figura omenească, și care este de peste douăzeci de metri”. Lăsînd la o parte opinia lui Densușianu că sculptura ar fi infățișat o divinitate a triburilor pelasge, să ne întrebăm doar cine (și cu ce unelte) a putut să facă în epoci primitive astfel de lucrări gigantice. Dar înainte de a răspunde, să ne mai adresăm folclorului nostru, păstrător al memoriei strămoșești.

Potrivit legendelor locale, „Omul Mare” a coborît din cer în vremuri străvechi. G. Catană a găsit în Banat un cîntec ritual cu acest text:

De la tatăl de sus
în cer sus
S-a înălțat în sus
Un nor mare.
Din norul mare
S-a făcut un Om mare
Cu o secure mare.
Și din omul mare
S-a făcut o pădure mare
Cu un lemn mare.
Și din lemnul mare

S-a tăiat o așchie mare
Și s-a făcut o biserică mare
Cu nouă altare...

Afară de faptul că nici o biserică creștină nu are mai mult de un altar (iar aici e vorba, evident, de ritualuri păgine străvechi, sau nici măcar de atît, ci mai degrabă de niște construcții raportate mult mai tîrziu la cult, de către creatorul folcloric anonim căruia îi trebuiau raporturi cu lumea cunoscută), stăruie întrebarea și asupra „uneltelor” pe care le sugerează textul citat.

Herodot povestește (IV, 5) că, în timpul domniei celor trei fii ai întîiului scit Targitaos, „au căzut în Sciția din cer niște lucruri de aur: un plug, un jug, o bardă cu două tășuri și o cupă. Primul dintre ei care le-a văzut, anume fratele cel mai vîrstnic, s-a apropiat cu gîndul să le ia, dar aurul, cînd a ajuns la el, s-a prefăcut în flăcări. După plecarea lui a venit al doilea, dar și lui i s-a întîmplat același lucru. Aurul arzînd cu vîpăi i-a îndepărtat deci pe cei doi; dar cînd s-a apropiat al treilea, cel mai tînăr, aurul s-a stîns, iar el l-a putut duce acasă”.

Fără să ne oprim la similitudinea legendei cu descrierea căderii unor me-

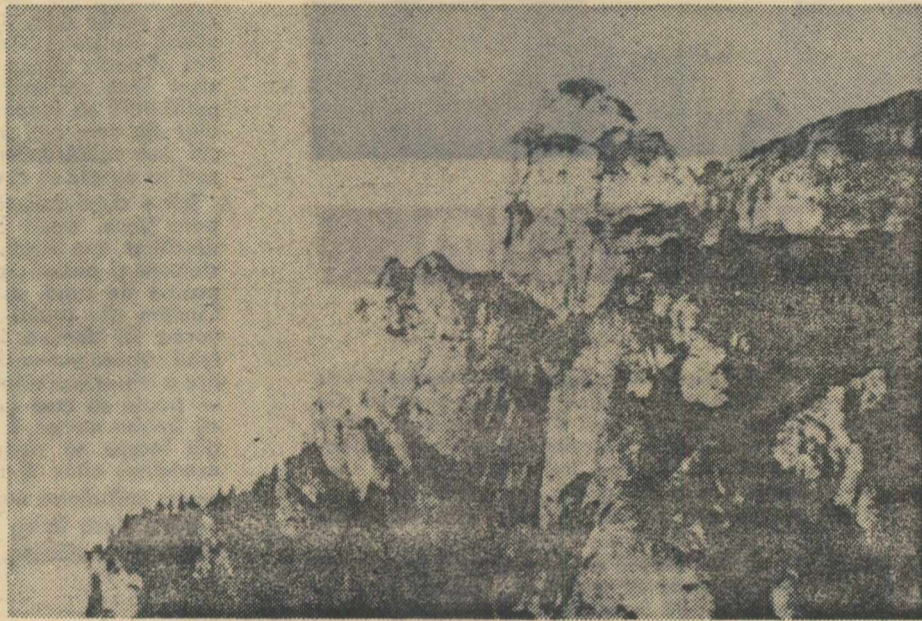
știință bulgari efectuează cercetarea meteoritului descoperit”.

Nu ne vom aventura în întrebarea asupra certitudinii provenienței meteoritice a obiectului; aci ne interesează numai juxtapunerea știrii de acum doi ani cu relatarea lui Herodot de acum două mii de ani. Și încă ceva.

La nord-vest de Ceahlău este muntele Căliman. Lăsînd la o parte faptul că puțin mai jos de el există un punct excelent de contemplare, numit în popor, să nu ne mirăm, Scaunul Domnului, despre muntele Căliman găsim în materialurile folcloristice ale lui G. Tocilescu această aluzie: Du-te la fetele lui Căliman, Că au nouă cutite ascuțite Și nouă topoare colțurate.

Așadar, cine săvîrșea marile lucrări megalitice? Oamenii pietrei cioplite, ale căror modeste unelte (ca să nu mai vorbim de distanța necesară pentru a realiza o sculptură gigantică) nu puteau aspira la tăierea marilor stînci?

În tradiția noastră populară se vorbește des despre uriași, numiți chiar așa, iar uneori Jidovi sau Novaci. În folclorul oltenesc întîlnim adesea relatări despre diferite „tăieri de munți

„Un cap de Făt-Frumos” fotografiat într-o vară pe Ceahlău

teoriți (sau corpuri socotite de natură meteoritică), să transcriem deocamdată o știre publicată în ziare, în primăvara anului 1966, din sursa agenției bulgare de presă: „...țăranii din comuna Pavel, regiunea Veliko Tîrnovo, au observat căderea unui obiect luminescent care a pătruns adînc în pămînt. Specialiștii au stabilit că este vorba de un meteorit cu formă sferică neregulată și cu o greutate de 3 kg. La suprafața meteoritului are culoarea neagră, iar în interior — maro deschis. Durițate meteoritului este atît de mare, încît cu părțile lui ascuțite pot fi tăiate bucăți de sticlă. Oamenii de

făcute de Jidovi” și există și îndoirea locurilor, unde se vad și azi urmele acelor lucrări, nu totdeauna semănînd cu operația naturii: comuna Isvernea din Mehedinți, Piatra Scobită de pe muntele Pleșa din Gorj. Iar în comuna Virtop din Dolj există credința populară că „Jidovii încercaseră să taie un munte, că să abată apa Oltului și s-o reverse peste rumîni, ca să-i prăpădească”. E interesant de urmărit șirul informațiilor folclorice asupra acestor lucrări, păstrîndu-se în memoria populară nu numai de dincolo de apariția creștinismului și a scripturilor

biblice, nu numai de dincolo de stăpinirea romană, dar fără îndoială chiar de dincolo de formațiile statale timpurii ale dacilor. Desigur, călătorînd prin epoci, textele folclorice s-au aglomerat de interpolări tîrzii și de interpretări populare eclecticice. Iată însă un crîmpei de colind:

**Alergat-au alergat
Doi sfinți împodobiți
Pin'pe Domnul l-au aflat
În chilie de tămîie
Cu ușa de alămîie,
Cum ședea și socotea
Și cetea vanghelia,
Cum să sece Oltul mare.**

Cine erau prin urmare sculptorii, constructorii, arhitecții megalitici? Dacă ipoteza extraterestră, deși demonstrabilă, pare multor tradiționaliști fantastică, ipoteza existenței unor populații de oameni giganti în protoistorie e în ultimul timp admisă de mai mulți cercetători. La noi, aceștia au fost Urieșii, Jidovii sau Novacii (etimologiile, în ultimele două cazuri, vin din suprapunerii lingvistice mai tîrzii). Trebuie reținut că, pe lîngă legende, există și informații științifice nu numai despre înălțimea (depășînd probabil 2 metri) rasei misterioase Cromagnon, ci și altele, ca bunăoară despre scheletul găsit la Gargayan, în provincia de nord a Filipinelor, și care măsoară 5,18 metri, sau despre ființele humanoide cu schelete de 3 m lungime găsite în sudul Chinei și studiate de paleontologul dr. Pei Wen Chung. Dar să revenim la tradiția noastră populară. În basmul „Liman Viteazul” (col. G. Catană), găsim următorul portret: un păcurar se duce să ia foc, lip-sindu-i amnarul, de pe vîrfurile unui munte luminat; „pe la miezul nopții, ajunsese la foc și bucuria lui fu mare, cînd găsi un foc de nouăzeci și nouă de cără de lemne ce ardeau de săreau scînteii pînă în vineția cerului. Dar pe cît îi fu la început bucuria de mare, pe atît îi fu și spaima, cînd văzu lîngă foc un Novac de trei palme după cap, din care puteai face zece ca păcurarul nostru”. Firește, din lipsă de „dovezi” autentificate de toată suflarea omenească, dar mai ales din cauza comodității, s-a afirmat de atîtea ori că nu e vorba decît de simboluri și ipoteze folclorice. Dar basmul așa-zis fantastic, colindul, miturile, sînt prea puțin construite pe simbolistică hiperbolică, iar caracterul lor mai totdeauna sacral demonstrează mai curînd conservarea memoriei ancestrale. Și, de altfel, nu e de prisos să amintim că în zona muntelui Gugu, din masivul Retezat, locuiesc niște păstori foarte voinici și înalți care-și zic și astăzi „gugani”, ducînd o viață destul de izolată și considerîndu-se cu mîndrie dintre cei mai vechi oameni.

Folclorul nostru vorbește nu numai de monumentele statuare sau de lucrările hidraulice din vremurile, ci și de o somptuoasă și destul de criptică arhitectură ciclopică (de pildă, minăstirea din insula pontică Leuke).

Sînt oare toate acestea doar niște simboluri bine colorate? Realismul îndoește cunoscut al structurii folclorului sugerează totuși altceva. Ipotezele extrase din memoria pămîntului și a oamenilor pot părea uneori îndrăznețe, dar asta nu înseamnă deloc că interpretările clasice sînt mai verosimile doar fiindcă sînt mai obișnuite.

NOPTI DE VEGHE LA BALOTEȘTI

„În 8 zile — 10 ore de somn; 350 figuri Amiral, peste 40 de cafele și pași, kilometri de pași alergați cu respirația întretăiată din cabinet în sala de operație. Și o așteptare calmă, binevoitoare, dar, cred eu, zbuciumată interior”.

Sora vorbea repede, avea ochii arși de nesomn, gesticula des, încercînd într-un fel să-și învingă osteneala, să nu se trădeze.

Cu 8 zile în urmă, într-o sală cu lumină de lîniște, o echipă de medici în fruntea căreia se afla directorul spitalului T.B.C. Balotești, doctorul Stelian Ivașcu, realiza un implant pulmonar neobișnuit.

Pacientul N.V. suferea de neoplasm la plămînul stîng. În plus, o insuficiență respiratorie alarmantă. Ambii plămîni nu conservau din valoarea respiratorie decît 39%. Or, extîrparea în întregime a plămînilor stîng însemna o amputare a acestei minime rezerve ventilatorii la jumătate. Se impunea în aceste condiții păstrarea lobului inferior neatîns de boală și decî reimplantarea acestuia în altă poziție decît cea lă-

sată de natură. Pacientul N. V. trebuia să supraviețuiască.

Telefonul zbirnițe strident. De 8 zile doctorul Stelian Ivașcu n-a mai dat pe-acasă. E singurul fir care-l leagă de prieteni, de familie. O veste dată de fostul profesor din vremea studenției, veteranul chirurg Danicici Ioan, îi descrețește fruntea, îi aprinde privirile ascunse sub lentilele groase ale ochelariilor. O felicitare, o urare de bun augur, cine știe?

Se scuza pentru acest intermezzo și la întrebarea mea dacă a avut emoții în timpul operației spune un „nu” lapidar, repetat categoric.

— Ați anticipat acest fel de intervenție în cazul pacientului dumneavoastră?

— Este foarte greu să fixezi tipul de intervenție înainte de operație, pentru că gîndirea noastră diagnostică poate fi răsturnată pe masa de operație. Cazul de față e un prilej de a pune în practică și de a continua idelle promovate de chirurgia modernă.

— E un pas în acest sens?

— O nouă tehnică chirurgicală de fapt, care mă preocupă de doi ani în mod obsedant. În etapa actuală este mai logic să repari organul bolnav și să-l reimplantezi decît să apelezi la metoda transplantului, în care factorul hazard este destul de mare datorită fenomenului respingerii.

— S-ar putea totuși o reacție imunologică la pacientul dv.?

— Nu cred și, normal, n-aș dori-o. Dar dacă lucrurile se vor petrece astfel, reacția va fi foarte mică și va putea fi preîntîmpinată cu procedeele în uz.

— Care este viitorul chirurgiei după părerea dv.?

— Desigur că ceea ce ne străduim să realizăm astăzi: transplantul, cu condiția rezolvării problemei imunologice. Pe de o parte greșele de organ, pe de alta organele artificiale. Care va câștiga competiția?

Deocamdată urăm medicului Stelian Ivașcu să iașă învingător din această întrecere actuală.

Martha CUIBȘ

convorbiri

Un martor ocular

— Ați fost, după cîte știu, martor ocular la istoricul eveniment, aniversat azi pe întreaga arie românească, al Unirii de la Alba Iulia. Un martor dublat de un istoric. Iată un noroc care permite, la un interval de o jumătate de veac, istoriei vii și istoriei scrise să se completeze, să se explice în chip ideal. De aceea — una din întrebările ar fi: care vi se pare a fi semnificația teoretică cea mai importantă a Unirii Transilvaniei?

— Deseori m-am întrebat dacă mai există în istoria omenirii o exprimare de voință colectivă atât de puternică și atât de unanimă ca Unirea proclamată pe platoul Cetății de la Alba Iulia. Ca istoric n-aș vrea, și nici nu am voie, să fiu nedrept față de alte popoare, și totuși, ca unul ce am fost de față la prăbușirea marelui imperiu habsburgic, cuprins de val-virtejul răsturnărilor epocale, și am asistat cu trup și suflet la crearea statului unitar român, n-am putut decât să conchid mereu că o asemenea manifestare populară, inițiată de noi rîndușii, nu cred să mai fi existat. Celor tineri vă e greu să vă dați seama ce a fost în anul 1918. Iar nouă ni se pare un vis din care ne-am trezit însă cu scumpa, prețioasă realitate a României întregite.

Pentru că această unire nu este importantă numai în forme și modalități. Ea a fost mare mai ales prin natura sa, căci nu era unirea a două teritorii, ci unirea unor filii ai aceleiași mame, care se regăseau după o căutare de mai bine de zece veacuri. Aici este, în dramatismul acestei căutări și regăsiri, cheia sacră a unității și puterii noastre. Nimic nu ne despărțea, totul ne chema la întregire. Ardelenii (și înțeleg prin ei pe toți cei ce sîntem de dincoace de munți) s-au integrat complet în trupul națiunii române, unitară și indivizibilă, menită să împărtășească aceeași soartă, bună sau rea, în orice împrejurări. De aici armonia acestei națiuni, atât de recent reunite, de aici lipsa conflictelor, iubirea față de frate a românului.

— Rugindu-vă să schimbați acum instrumentul istoricului cu acela al reporterului — ați vrea să redați în câteva linii atmosfera evenimentului la care ați participat?

— E cu neputință să-mi satisfac cum aș vrea dorința de a vă povesti tot ce a fost, tot ce am văzut, tot ce am simțit și, după puterile mele, ce am făcut. Iată însă cîteva dintre amintiri. În primul rînd, îndemnul către ostașii împărătești din Cluj, unde mă aflam ca student venit de pe front, să nu se prezinte la jurămîntul pe care-l cerea guvernul din Budapesta. Noi, românii organizați în vederea proclamării Unirii, militari și civili, am jurat însă din primul moment, în sala fostei bănci „Economul”, credință și supunere unui singur suveran, pe care-l simțeam și doream: națiunea română. Imi trec apoi pe dinaintea ochilor mulțimile de oameni mergînd cu steaguri spre Alba Iulia, unii pe picioare, alții în trenurile pline pînă la refuz. Orașul și satele dimprejur erau pline de oaspeți din cele mai îndepărtate colțuri ale țării, chiar și din acele părți care nu se găseau încă sub stăpînire românească. Anunțarea Unirii, prin sute și mii de delegați care vorbeau mulțimii, a fost primită cu explozii de bucurie. S-a plîns, s-a dansat; oamenii, cunoscuți sau necunoscuți, se îmbrățișau într-o frăție pe care n-a dezmințit-o nici viitorul, și n-o va dezminți niciodată. O horă a unirii ca aceea nu s-a mai pomenit.

Dacă aș mai adăuga ceva în legătură cu acest neuitat eveniment politic, aș vorbi de atitudinea demnă, generoasă, pe care au manifestat-o participanții. Se înțelneau acolo oameni siguri de izbînda lor, patrioți convinși că întemeiază o lume nouă și pentru totdeauna. De aici și sentimentul de siguranță, de aici acel climat de pace, de liniște, ordine și respect.

— Adoptînd din nou distanța celor cinci decenii, cum ați sintetiza ciștigurile acumulate de istorografia noastră — și de dv. înșivă, ca istoric — în acest timp?

— La fel ca și ceilalți care am pecetluit Unirea pe veci, m-am reîntors și eu la ocupațiile mele de student, de cercetător și profesor. În perspectiva celor 50 de ani e greu de trecut în revistă, pe scurt, tot ce s-a făcut în domeniul în care lucrez. Cîte nu s-au clarificat! Cîte erori nu s-au îndreptat! Cîte legende scornite pe socoteala poporului român n-au fost risipite! Ce frumoasă ne apare acum întreaga noastră istorie! De la rădăcinile lui adînci în acest popor al fostei Dacia, de la modelarea sa datorită stăpînirii romane într-un popor de formație și limbă latină, supus apoi, de-a curmezișul veacurilor, la toate bătăliile vînturilor, acest popor a rezistat, a crescut, s-a întărit și s-a maturizat în luptă, și pentru existența lui, dar și pentru existența altor popoare din estul și centrul Europei, străjă fiind și scut împotriva cotoropirii otomane. Sînt convins că știința istoriei nu și-a spus ultimul cuvînt. Ea va mai avea de scos la iveală și

de demonstrat o mulțime de fapte și de merite pe care le au înscrise poporul și națiunea română în istoria europeană.

Ce-i drept, începutul a și fost făcut. Descoperiri epocale, fie arheologice, fie de ordin pur istoric, din ultimele decenii, au stîrmit nu numai interesul științific, în țară și străinătate, dar, ceea ce este mai important, au schimbat fața istoriei României, au luminat veacuri și fapte, au pus în locul ce i se cuvine forța luptătoare și creatoare a poporului nostru.

— Un alt subiect preferat, știu bine, sufletului, temperamentului dv.: tineretul. V-am auzit de multe ori vorbind despre propria tinerețe (ca vîrstă), dar de-aici vorbesc un înțeles autoironic nedrept. Sînteți

al trecutului și viitorului

În figura academicianului Constantin Dăicoviciu se întîlnesc trăsăturile cele mai clare ale intelectualului ardelean, așa cum de două veacuri evenimentele îl tot sculpează. Amestec de paradoxuri. Forță înnobilită de patos. Sentiment cenzurat și, în vocabular, epitețe extreme. Umor epicurean și, totuși, cînd nu te aștepți, ca printre falduri masive de nori, scîlpiri de timiditate. Descins parcă dintr-un șir de tribuni, profesorul oficiază într-o togă de temperamentele momentele unui ritm exploziv. Forța vulcanică în care l-a îmbrăcat acest pămînt face din el una dintre cele mai puternice personalități pe care le-am întîlnit vreodată. A intra în cabinetul său este a te lăsa strivit între liniștea masivă a tomurilor indesate precum cărămizile și uimitoarea vigoare pe care o degoia septuagenarul incredibil. Scaunul larg în care ceremonia l-a așezat pare o carceră a mișcării. În discuția cu un asemenea om, încercarea de a te rezuma la o singură problemă ar semăna cu un banal „ce mai faci”. Iată de ce, din mulțimea de subiecte atinse (tot atîtea cîte activități îl animă pe profesor), am încercat să transcriem mai jos numai două: 1) Semicentenarul Unirii de la Alba Iulia; 2) Relația personalitate-autoritate.

însă, e o realitate unanim recunoscută, unul dintre cei mai tineri profesori al țării noastre. Cum ați realizat acest lucru? Întrebarea cere un răspuns care să fecundeze, cu girul unei mari experiențe, discuția ce ne pasionează azi, despre relațiile profesor — student, personalitate — autoritate, văzute în mișcare.

— Imi pui o întrebare dintre cele mai delicate, la care răspunsul nu poate fi decât bine gîndit. Iată ce cred eu: pentru a forma generațiile tinere ale vremii de mîine, noi, dascălii, trebuie în primul rînd să ne înnoim veșnic odată cu ele. Nu putem forma tinerețe pentru viitor noi rămînînd rigizi, nedezminții, lipiți în trecut. Înțelegerea vremurilor noi și comprehensiunea pentru tot ceea ce animă mintea și sufletul sănătos al generațiilor tinere trebuie să constituie o linie sigură în cariera educativă.

Prin meseria mea sînt un om al tineretului și mă simt într-adevăr tînăr, chiar la această vîrstă. Și ca om al școlii, și ca om al gîndirii, mărturisesc că tineretul este cheia succeselor și viitorului; precum este școala, așa este națiunea. De aici, obligația pentru toți dar în special pentru noi, educatorii, de a veghea asupra acestui tineret și a-l conduce spre căile pentru care e destinat. În această privință, greșelile pe care le-am comise s-ar răzbuca. Nu pot să nu mă declar însă mulțumit văzînd și măsurile, și precondițiile trasate în această direcție. Nu-mi pot ascunde entuziasmul și liniștea de care sînt cuprins văzînd sollicitudinea și înțelepciunea de care se bucură în aceste zile tineretul, în rîndurile căruii cel universitar.

Departate de mine de a face demagogia iestîină a unor, că profesorii trebuie să învețe de la studenți. Formula nu este cea justă. Experiența celor vîrstnici este mult prea prețioasă pentru a o arunca peste bord, mai ales într-un proces atît de gingaș ca al educației. Dar această experiență nu trebuie confundată cu rutina distrugătoare a dascălului care bate pasul pe loc. Invățătura (bună) din trecut trebuie aplicată fericit la condițiile în care cresc și se dezvoltă generațiile noi. A merge în pas cu acești tineri nu este tot una cu „a ne lua” după ei. A merge în pas cu ei înseamnă a-i înțelege și a-i ajuta în atingerea idealurilor proprii, născute organic din frămîntarea timpului. Pulsul tineretului este altul decît pe vremea noastră. La alte idealuri apare altă psihologie.

Una din marile taine ale educației tinerilor este crearea condițiilor ce să ducă la formarea personalității. Această personalitate nu poate fi însă formată în nici un caz prin rigide norme și prescripții aplicate mecanic și respectate fără nici o consimțire. Inițiativele pornite din rîndurile lor trebuie văzute — așa cum eu sînt sigur că și sînt — ca tendințe și voințe spre ceva nou și mai bun. Văzute astfel, ele nici nu ne vor speria, nici nu vor avea consecințe dezastruoase pentru tineri sau pentru colectivitate. Doar e o lege a educației omului de a nu se mulțumi cu ceea ce a învățat de la vechii maeștri ci, pornind de la ceea ce a învățat, să caute să gîndească și să creeze el mai departe. Eu unul nu mă tem că elevii mei mă vor întrece, fie în știință, fie în desăvîșirea personalității, din simplul motiv că eu însumi caut să mă țin de ei și să nu mă îndepărtez de cei pe care i-am introdus în viață.

— Exemplul Universității clujene este, de altfel, elocvent. Ați realizat aici, probabil prin lîntul personalității dv., o atmosferă de emulație academică, ați reînviat tradițiile nobilei Alma Mater, ce se credeau pierdute. Care credeți a fi fost secretul acestei nete și durabile diferențieri? Sau este, poate, vorba de un proces fără rețete preconcepte...

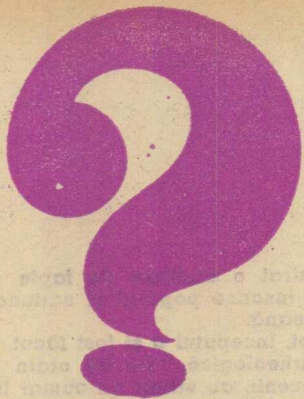
— Să vorbesc de atmosfera care domină Universitatea străjuită de statuia lui Romulus și Remus? Fie. Nu poate fi vorba nici de ascunderea, nici de tăgăduirea unor lipsuri pe care le mai avem. Ceea ce este însă important este că la această universitate domnește o voință de COLABORARE, de întrecere consimțită în rezolvarea și împlinirea datoriei, de la cei mai mici pînă la cei mai mari. Cărei împrejurări se datorește aceasta, e greu de spus! E de necontrazis, oricum, că înseși tradițiile universitare din Cluj au fost mai prielnice pentru formarea acestui climat de noblețe, de conlucrare și respect reciproc. În ce mă privește, îndrăznesc doar să spun că m-am străduit să consolidez această pornire printr-o principală integrare în muncă, acordînd respectul cuvenit fiecăruia, după activitatea și devotamentul fiecăruia. Dacă am reușit, e rîndul altora s-o spună...

— În tachele, am vrea să ne spuneți cîteva vorbe despre premiul HERDER, care — anunță zările — v-a fost recent acordat...

— Potrivindu-mă unui străbun obicei, aș prefera să vorbesc după faptă. Deci, cu plăcere, în primăvară, după decernare...

Romulus RUSAN

FFETT

Actrița suedeză May Britt își începuse cu succes cariera hollywoodiană. Cea mai bună dovadă o constituie poate un remake după „Ingerul albatru”, în care relua rolul făcut odată celebru de Marlène Dietrich. Dar într-o zi tinăra blondă a avut ideea să se căsă-

INEDIT

Actori români pe scenele și în studiourile lumii

JEAN YONNEL
(născut la București în 1891)

„Are trăsăturile lui Eduard de Max — scrie despre compatriotul nostru cunoscutul critic francez Jean-Jacques Gauthier — frumusețe și măreție în gesturi. Acest actor cu privirea de adolescent, cu miinile de o rară suplețe, e un titan pe scenă. Totul în atitudinea sa nu face decât să explice marea sa talent, tehnica sa impecabilă de joc”. De fapt, această tehnică despre care vorbește Gauthier constă după părerea lui Yonnel într-o muncă fără răgaz, în dorința de perfecțiune a actorului. „Restul — spune el fără emfază — se învață la circ, music-hall și cabaret”.

Format la școala lui Antoine, la 24 de ani este cap de afiș la Odeon, unul din marile teatre pariziene. După o scurtă trecere prin teatrele de bu-

levard — Gymnase, Marigny, Varietă — devine partenerul celebrei Sarah Bernhardt. Neuitata tragediană îl numește în amintirile ei „aman-tul fără de pereche al scenei”. Convins tot mai mult că numai la vechiul teatru al Comediei Franceze mai putea fi eroul tragediilor lui Corneille sau Racine, al pieselor romantice ale lui Victor Hugo, al versurilor lui Musset, primește în 1926 să facă parte din ansamblul casei lui Molière. Pe această scenă apare timp de patru decenii în circa 300 de roluri: triumfuri incontestabile. Pe ecran, a apărut în peste 50 de filme începând din anul 1913, alături de marile glorii ale cinematografului francez.

„Am trăit mult în Franța — declară el unui ziarist — și aici am cucerit primele aplauze... Mi s-a propus de mai multe ori să intru la Comedia Franceză cu condiția de a renunța la cetățenia română. Am fost primit fără condiții. Le-am explicat că-mi iubeam mult amintirile din țara unde mi-am petrecut copilăria. Cunoscușem de atâtea ori nostalgia pământului natal... Au trecut de atunci ani și ani. Yonnel a cucerit cea mai deplină glorie pe cea mai nobilă scenă a Parisului, succedând la conducerea vechiului lăcaș unor actori de notorietate mondială ca Mounet-Sully, Albert Lambert sau Maurice de Féraudy.

JAZZ

Succesele muzicii poloneze de „big-beat” au fost încununate în ultima vreme de formația „Chitarele roșii”, ai căror membri au fost supranumiți de public „Beatles polonezi”. Spre deosebire însă de veritabilii „Beatles”, aceștia nu caută să influențeze tineretul printr-un mod excentric de viață sau vestimentar, ci, simplu, caută să exprime într-un mod decent sentimentele, problemele, emoțiile tineretului de astăzi.

Muzica lor, păstrând specificul muzicii poloneze, plină de lirismul tipic slav, nu rămâne totuși nereceptivă la elementele de „blues” modern. Foarte bine adaptată instrumentului, muzica e în același timp fredonată de

„Chitarele roșii”

fiecare membru al formației, astfel încât grupul „Chitarele roșii” apare întotdeauna ca un colectiv vocal-instrumental omogen.

Tinerii din formație au reușit să realizeze o sinteză armonioasă între compozitor, textier și interpret, deoarece cu toții compun, scriu texte, interpretează.

Publicul a îndrăgit mult pe tinerii acestei formații care nu depășesc vârsta de 21-23 de ani. Ei s-au lansat în 1965 cu ocazia mai multor spectacole date pe litoral. Succesul capital însă l-au reperat la clubul „Non-Stop”.

De atunci cei trei chitariști: Krzysztof Klenczon, Bernard Darnowski și Seweryn Krajewski au continuat să dea spectacole de music-hall la „Non-Stop”. Situat în apropierea mării, localul cu cupolă de material plastic a devenit locul cel mai îndrăgit de tineri în timpul vacanțelor de vară.

În rest, pentru publicul din străinătate, tinerii acestei formații care de fapt și-au luat denumirea de la culoarea roșie a chitarelor lor, țin să facă cunoscut că, în vederea turneelor care îi așteaptă, își vor schimba numele în „Chitarele albe”.

torească cu un negru. Chiar dacă acesta se numea Sammy Davis, una din vedetele music-hall-ului american, interdicțiile n-au încetat să curgă. De opt ani lumea n-a mai auzit de May Britt, toate contractele ei fuseseră reziliate. „O carieră pierdută? Nu. A te ocupa de soț și de cei trei copii e totuși o carieră pentru întreaga viață a unei femei”. Dar actrița n-a încetat să se gândească la cinematograful. Și acum, după o lungă absență, își face reîntrirea prin poarta de serviciu a televiziunii, într-un lung metraj al N.B.C.-ului, alături de Van Heflin și Horst Buchholz. Vom asista oare la o revenire spectaculoasă?

HOCHEI 100

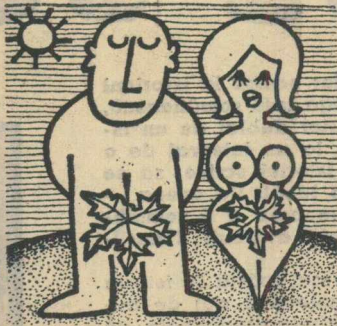
Intr-un memorial de călătorie din secolul XVII a apărut prima mențiune despre hochei. Reverendul Fagard (nu uitați că mulți ani antrenorul de hochei al Canadei a fost un preot!) relatează desfășurarea unui meci între indienii din regiunea Ontario. Dar de-abia într-o zi de decembrie 1855 soldații de la Royal Canadian Rifles au jucat primul meci înregistrat de istoria hocheiului. Legiferarea jocului a venit prin 1875 datorită studenților de la Universitatea McGill, iar în 1891, deja, Asociația de hochei din Ontario încoronă primele echipe campioane. După doi ani, un trofeu oferit de Lordul Stanley, guvernatorul Canadei, consacra cea mai bună formație a anului. De atunci „Cupa Stanley” a rămas trofeul cel mai important de pe continentul nord-american.

Vedeta cea mai celebră a Canadei a fost Maurice Richard. Pentru a protesta împotriva suspendării lui, o dată, toți muncitorii din Montreal au făcut grevă! Printre celebritățile ale căror nume sînt gravate în marmură la „Holul Gloriei” e citat și portarul Georges Versina, mort în 1925 în timpul unui meci... La Grenoble, în acest anotimp, hocheiul cunoaște din nou... zile festive...

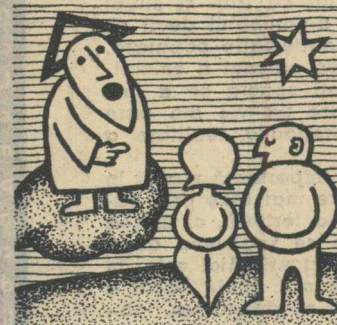
Student de la zero la infinit

Serial de Ion Dogar - Marinescu

(I)

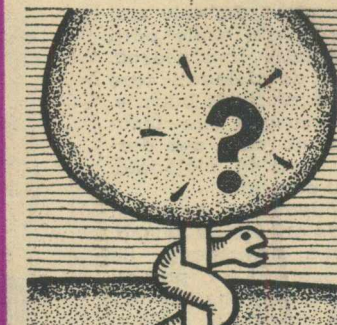
Primii studenți

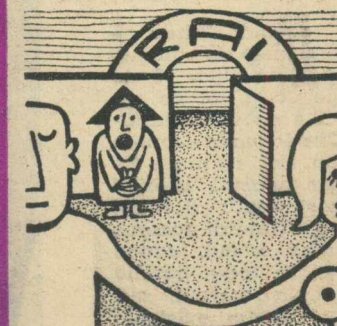
Primul curs obligatoriu

Primul curs facultativ

Prima absență

Prima exmatriculare

Aș putea să mă sinucid în apartamentul dumneavoastră?

2

Unul: Domnule, eu, ca gazdă, n-am nici un drept să vă întreb de ce v-ați decis să vă sinucideți aici... Vreți să folosiți toaleta... sînteți liber s-o faceți, vreți să vă sinucideți, mă rog. Poftim, pe aici. Eu încurajez libertatea alegerii domnule!

Celălalt: Aveți dreptate. E o logică în tot ce spuneți. Sînt încîntat că mă pot sinucide în apartamentul unui om atît de draguț ca dumneavoastră.

Unul: Numai o clipă... aș putea să știu unde?... Celălalt: Ce unde?

Unul: Unde preferați să vă... să vă... Sînteți de acord cu sufrageria? Recent mi-am cumpărat mobilă. Tapisată. În verde. Vă place culoarea verde?

Celălalt: Probabil. Deși prefer galbenul și tuciuriul. De altfel, nici nu disting culorile. Sînt daltonist.

Unul: Atunci, poate pe balcon. Știți, de acolo, privelește e minunată. Soare, aer, lună. Perspectiva...

Celălalt: Pentru mine perspectiva nu mai are nici o importanță.

Unul: Așa e. Uitasem. Pentru că, în general, vreți să vă sinucideți?

Celălalt: Da, de asta sînt aici. Imi place camera asta. Sînt adeptul stilului „rocco”. Sau... se poate spune — „eram”.

Unul: Nă vă încredeți prea mult în timpurile verbelor. Ele sînt relative. Relative la ceva întotdeauna relativ la ele. Bineînțeles.

Celălalt: Admir din nou firul dialectic al logicii dv. de gîndire.

Unul: Domnule... nu rămîne decît să vă părăsesc...

Celălalt: A, nu, nu e nevoie imperioasă. Între altele se știe că pentru o sinucidere trebuie întotdeauna doi.

Unul: Credeți?

Celălalt: Consultați vă rog bibliografia problemei.

Unul: Și aceștia doi sînt?

Celălalt: Dar e clar: unul... și celălalt.

Unul: Imi pare bine, Popescu. Celălalt: A, nu, fără nume, domnule, fără nume!

(VA URMA)

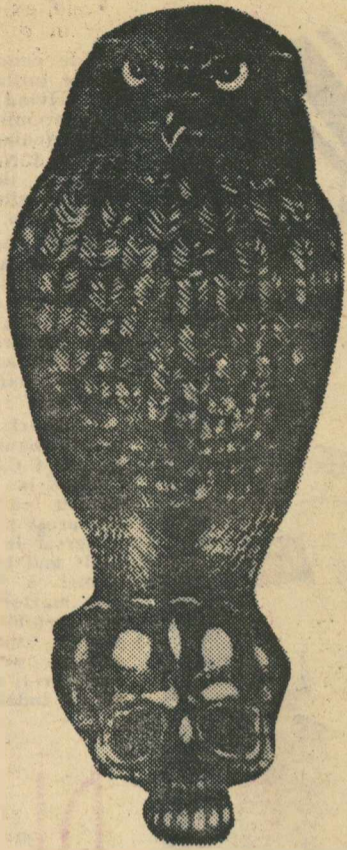
„Legate între ele”

ORIZONTAL: 1) Durere... 2) ...cu sîrșeală — ...în mașină! 3) Scoase din răbdare... în suvițe... 4) ...în acest loc — În sunet! 5) Greu de cap... 6) ...e comandantul (pl)... 7) ...și-i tăcut (pl) — ...în baie! 8) Lichid folosit în terapeutic... — ...și strigătuț rașelor... 9) ...care însuflătește. 10) Tețe! ... — ...confirmat.

VERTICAL: 1) În culoare deschisă... — ...e anulat. 2) ...pentru a vindeca... 3) ...în fașă! — Uscat în mare (pl)... 4) ...și ruinat (fig)... — ...la urmă!... 5) ..de etate — Este un exaltat... 6) ...neizbutit — Le găsim în stele!... 7) ...ca prefix de egalitate — Pasionat... 8) ...pentru legături între mai multe societăți — Comună în Belgia. 9) Orașel în insula Flores — Mîhnit de... 10) ...a-titea perioade — Fel... — ...în caiete!

Spiru CONSTANTINESCU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

PARADOXURILE IDOLILOR

Indva încercând să-l „interceptez” pe Alain Robbe-Grillet pentru un interviu, am cunoscut un bărbat jovial, cu mustață de june prim, puțin cam oșilit, care m-a întrebat :

— Nu cumva dumneata ești ziaristul care m-a trezit azi dimineață din somn ?

După ce l-am convins că la ora aceea dormeam și eu, mult disputatul romancier mi-a furnizat o ciudată definiție a idolatriei :

— Nu vreau să mi se facă efigie de idol. Cei care sînt tentați de mit, tinerii, trebuie împotriva să nu imite și să nu mă imite, să inventeze și mereu să combată ; aici pe drumul luptei cu rigiditatea fiind locul sigur de întâlnire cu cei pe care îi admiră.

Cu idolii... Perfect adevărat. În fond Robbe-Grillet seamănă foarte bine cu un inginer agronom, ceea ce și e, iar Michel Butor, în cămașa lui cadriată și vesta moale de casă, cu un contabil automulțumit. Nici unul din ei nu arată a idol.

Spunînd acestea am atins dintr-o dată două aspecte fundamentale ale problemei în discuție : imitația, mimetismul ideatic și adorația, cultul idolului concret, intruchipat fizic.

De fapt ce este un idol ? Mai întîi, IDOL ESTE UN CUVINT. „Idol” înseamnă „eidolon” — imagine, simulacru ; idolatria fiind cultul imaginii. Și intrucît este un cuvînt mai întîi, și apoi un obiect, un concept, o idee, „idol” este un mod de semnificație, o formă integrabilă mitologiei contemporane poate în felul pe care l-a schițat ROLAND BARTHES.

Discuția despre idoli nu trebuie să se oprească la ideile adiacente de succes, glorie, modă etc. Procesul idolatriei își are rostul întîm în esența raportului erou-lume.

Să luăm un exemplu. Pînă în 1957 JEAN PAUL BELMONDO nu era decît un actor așezat. Urît, cu nasul lui mare și turtit, cu buzele lăstate, nu putea face carieră de june prim. Peste un an numele lui însă era pe toate buzele. Ca prin miracol BELMONDO devine un idol. Mult mai frumoși ca el, Roger Moore sau Gerard Barry n-au să fie niciodată idoli. De ce ? Pentru că BELMONDO intruchipează, în toate rolurile sale, tipul de idol necesar, cerut, postulată chiar de o generație tină, de alt calibru. Filmul care l-a împus (A DOUBLE TOUR DE CHABROL) și pe care regret că nu l-ați văzut, lansează un personaj ciudat, disimulat în interiorul burghez al unei familii liniștite de provincie. E un estēt ? Un vagabond ? Sau un asasin ? Niciodată n-o să aflăm precis. E puțin din toate trei la un loc, poate. El se definește ca un refuz. Ca orice tînăr francez din generația a cărei imagine este, se simte bine în conformism, dar trăiește în afara normelor guvernante. Întotdeauna el are o detașare, mascînd adevăratul sentiment. Aici e cheia personajului. Nu vrea să-și piardă „fața”, vrea să fie un mit. Toți cei care vor să fie un mit, cel puțin pentru femei, se distrează în plus și cu moartea. Uneori pierd. Moartea e un criteriu. Tot ce se referă la ea, se zice, corespunde esențialului. Adăugată la acest tip, urîtenia lui Belmondo e un atu suplimentar. Nu mai e omul ideal, ci omul posibil. Omul generației sale.

Am întîm astfel paradoxurile ridicării de idoli. Normal, cultul și amintirea eroilor fac parte din ideea de progres. Cînd vreți să „cunoști” pe cineva îl întrebi pe cine admiră. Pe Don Quijote, Galileu, Luther, Jules Verne, Whitman și Liviu Ciulei — și se răspunde. Un șir de „idoli” semnificativ și definitoriu, apropierea nefiind nicicînd forțată, totul formînd un SPAȚIU EPISTEMOLOGIC — cum spune Michel Foucault. Dar aici avem de a face cu „idoli” într-un sens primitiv : al secretei dorințe individuale de a merge spre ideal prin mimetism, de a se situa în spațiul posibil al reușitei prin intermediul concretei unor reușite anterioare...

Idolul colectiv, simbol al unei generații, se naște întotdeauna dintr-un refuz, așa cum am văzut, dar este în același timp pe axa unei continuități.

În esență se pleacă de la o căutare de valori autentice de către un erou problematic. Valori autentice nu e o banală expresie de ședință, ci desemnează acele valori ce organizează la modul implicit ansamblul universului eroului, fiind specifice oricărei generații. (Aplicînd această căutare la teoria romanului, RENE GIRARD o numea chiar „căutare idolatră” !). Valorile autentice există virtual, sub o formă abstractă ; tendințe afective, intelectuale sau practice, spre un răspuns cerut de relațiile cu lumea sau interumane, există în fiecare membru al colectivității. Toate sînt însă tendințe, convergînd spre o coerență care într-un fel este o viziune a lumii. Idolul a atins această coerență, el sintetizează tendințele și, mai mult, le exprimă. Reprezentant concret al unei viziuni a lumii globale existente în conștiința grupului idolul nu mai este omul ideal, ci omul posibil.

Cred că aici avem cheia problemei. Idolul nu mai este ce este. Nu mai este idealul de multe ori fals transformat în icoană, în imagine, în statuie, a căruia unică legătură cu fiecare individ în parte este chiar adorația, cultul !

Să depășim stadiul acestei concepții a cultului imaginii. În fond cultul este un raport între două ipostaze : a adoratorului și a adoratului, între ele fiind o distanță, o stază, o liniște perpetuă. Idoli se adorau în imobilitate.

Idolatria ca o căutare de valori presupune o situație inversă, dominată de acțiune și nu tineretului îi este substanțial apetitul la acțiune ?

Nonexistența oricărei căutări, definitorie absurdului contemporan, a anulat idoli. Ce tendințe ale generației tinere occidentale exprima atunci acest „Absurd” ? Dacă natura umană e prin esență rea, dacă nu există aprioric străzi de ieșire din această steră închisă a condamnării absurde, a sufocării, orice acțiune e inutilă. „Eroii” absurdului nu pot acționa. Căci a acționa înseamnă a schimba lumea și, schimbînd-o, în mod necesar înseamnă a te schimba pe tine însuși. Teatrul lui Ionescu, spune Sartre, nu emană altă semnificație decît presimțirea unui mare pericol de aneantizare care amenință lumea și, doamne sfinte, pericolul de contagiare e mare.

Refuzînd acțiunea, absurdul a fost refuzat. Ca să supraviețuiească neantul prezis tinerii au avut nevoie de idoli și i-au căutat în altă parte. Unde ?

Identificăm, mai întîi acolo unde domnește acțiunea. James Bond a devenit idol. Lăsînd la o parte analiza subiectivă, bondismul readucea tinerilor intoxicații de absurd un „om posibil”. Cîteva motive ? — aparenta participare la principalele (și marile) probleme politice ale zilei ;

— faptul de a răspunde unei misiuni de înaltă importanță cerută de interesele statului (și Bond, spre deosebire de mărunții detectivi ai romanului polișt, lucra la scară mare, atîngea excepționalul potrivit idolatriei) ;

— faptul de a justifica orice printr-un scop deosebit (vezi — nemuritorul Gambetta) și de aici credința că tipul încarnat de 007 nu e un aventurier (căci tipul aventurierului nu e propice idolatriei), ci un om obișnuit care după ce a instalat o bombă submarină iese liniștit din apă, își îmbracă celebrul frac alb și, ca orice gentleman, „iese în lume”.

Nici Sean Connery, ca și Belmondo, nu fusese un actor deosebit înainte de a-l interpreta pe Bond pe ecran. Idolizarea lui dovedește încă o dată : prin omul concret tipul e vizat !

epede însă tinerii și-au dat seama că trăsăturile făcute „coerente” de Bond nu erau decît APARENȚE. Aparențe care ascundeau sloganurile unei mitologii imperiale. Exemplul a dovedit însă că un idol poate fi și fals : născut din aparențe și nu din valori autentice, ceea ce nu înseamnă că nu rămîne totuși idol. Tineretul apusean a preferat să-și spună sincer părerea în problemele politice și sociale alejîndu-l ca exponent pe ANTOINE, și cîntecul lui despre

război, rasism, dezarmare... Faptul că Antoine purta părul lung, ca de fată... atrăgea atenția : acest om are ceva de spus, să-l ascultăm !

Idoli epocii contemporane, pentru tineretul occidental, au în general tendința de a-și pierde concretețea. Posibilitatea unui idol în carne și oase e din ce în ce mai mult refuzată ; oamenii sînt de multe ori incapabili să rămînă statui și inevitabil trădează concepția. E mai comod să renunți la idol în carne și oase. Spuneam că idol e un cuvînt. Deci un cuvînt poate deveni idol. Cuvintele au calitatea de a nu înșela așteptările. Te poți bizui pe ele. Barthes analizează cîndva asemenea mituri : Strip-tease, Turul Franței, Creierul lui Einstein...

Beatles e un cuvînt idol cu corespondent concret, beatnik e un cuvînt idol pur și simplu. Dar amîndouă acoperă o tendință coerentă, un mod de viață construit pe punct de plecare de la un refuz. De multe ori cuvîntul idol ascunde o libertate frenetică, un haos de manifestări, o diversitate de atitudini. Și haosul e un mod de viață, idolatru ! Golul ca și plinul stau pe aceeași treaptă ca entități, nu ca valori !

Pe coperta revistei NEWSWEEK, la 25 aprilie 1966, se clama : „POP, iată ce se petrece în artă, în modă, în spectacole, în viață” ! POP e un cuvînt idol, oricît de împrăștiat i-ar fi acțiunile. Dacă umbli o zi prin New York, în „orașul de sus” ca și în „orașul de jos” observi că numai prin cuvînt se unesc tendințe aproape contrarii ; viziuni felurite asupra lumii, cărora numai neconformismul le este substanțial, dar căile de soluționare, sensul de drum al libertății declanșate diferă. La School of Visual Arts, de pildă, se dau filmele experimentale ale unui student, Stan van der Beke. „Chipul este un monument”, film făcut dintr-o înlanțuire de fotografii sau „Phenomenon” montat numai din prim planuri, filme pur vizuale în sensul Pop art, cu muzică arbitrar juxtapusă. Asociații de imagini — așa cum există asociații de idei. La café-barul THE TRUTH (Adevărul) — o tînără cu turban de musulină verde în stil senegalez, alta cu o rochie sac „bu-bu” tot de inspirație africană. Se simt bine, rochiile sînt comode, nu transpiră în ele și pot fi sigure că au terminat cu convenționalismul. La o masă un negru citește „Medicina verde”, alții discută despre unitatea pan-africană. Cineva cîntă : „De ce să-ți imiți idoli, de ce să visezi dreptatea, dacă poți cumpăra un ucigaș, dacă poți plăti moartea unui om drept ?” Apoi se ridică și din buzunar îi cade un revolver : „Oh, ce se petrece oare în buzunarele mele, exclamă, e a zecea oară că mi se întîmplă pe ziua de azi...”

Cuvinte idol...
Parafrazînd fără voie un proverb românesc, SAINTE BEUVE scria : „Spune-mi pe cine admiri, și-ți spun cine ești”. Dacă admiri oameni cinstiți, curajoși și băbrați, atunci spiritul tău se aseamănă acestora, adăuga SMILES. Exemplul e școala vieții practice. Tinerii au nevoie de exemple, oricît de mare ar fi pericolul imitației. Mimetismul poate fi însă depășit ; condiției umane fiindu-i substanțială depășirea și autodepășirea. În formarea personalității este însă necesar un stadiu mediator, în care exemplul ridicat la rang de idol catalizează energiile. Tînărul își visează realizarea, împlinirea umană, tinzînd spre o limită maximă pe care și-o vrea reprezentată concret.

Din enciclopedia idolilor posibili sînt alese atunci cîteva exemplare și opțiunea devine astfel reflectarea etapei și posibilităților pe care le are personalitatea tină la un moment dat. În mod necesar idoli sînt părăsiți, iubirile se schimbă totdeauna pe o axă ascendentă, garantînd virtuala progresie a formării. Imitația rămîne un rău necesar purtînd în sine însă negarea ei prin acea sete de salt, caracteristică conștiințelor efervescente, tinere.

Deci...
Căutați idoli ? Vă stau la dispoziție !

Eugen PATRICHE

SPOVEDANIA UNUI... CATOLIC

CRONICĂ NICA MI GROBIS TULUI

Mi-am propus să scriu ceva despre cronica noastră de fotbal. Ca să scriu despre cronică, însă, trebuie să te referi la cronicari. Intre noi, cei care slujim cu condeiul acest mit al secolului XX, voi încerca, deci, să expun câteva opinii strict personale — precizând că nu am pretenția de exhaustivitate și nici de invulnerabilitate. Am numai rugămintea să fiu înțeles (de către colegi) în ideea că nu mi-am permis să dau lecții „ex cathedra”, ci numai să pun în discuție câteva probleme privind responsabilitatea cronicarului și implicațiile ei diverse, cu scopul de a sugera câteva modalități dintre cele care pot întări simțitor autoritatea noastră și sporii considerabil eficiența constructivă a cronicilor noastre.

Amatorii de fotbal — și cine nu este astăzi amator de fotbal? — remarcă desigur cum cercul cronicarilor se lărgeste pe zi ce trece, ajungând să cuprindă atâtea condeie încât faptul că numărul mai mulți ziaristi la masa presei decât jucătorii pe teren a devenit un truism nu numai pentru Capitală. Cotidianele, periodicele, aproape toate publicațiile (indiferent de profil) rezervă o parte din coloanele lor sportului-rege, întregind astfel acțiunea permanentă a organelor de specialitate — ziarul „Sportul” și revista „Fotbal”. Imbucurătoare este mai cu seamă constatarea că atât fotbalistii și diriguitorii treburilor fotbalistice, cât și cititorii au încetat de mult să ne mai socotească niște muște la arat, mulți dintre ei căutând o publicație sau alta pentru a vedea ce scrie cutare cronicar. Subliniind aici și aportul colegilor de la Radio și Televiziune (cărora li se cuvin cuvinte de laudă pentru operativitate, promptitudine și oarecare străduință de a improviza uneori comentarii insolite), aș remarca totodată apariția unor confrăți pasionați în provincie, orașele Cluj, Iași, Craiova, Brașov sau Arad oferindu-ne în acest sens surprizele cele mai plăcute. Bineînțeles, în corul cronicarilor noștri de fotbal se aud nu numai sunete înalte, dar dacă ne vom gândi că armonia însăși este dată de alternanța sunetelor înalte cu cele joase, nu vom condamna fenomenul ca atare, ci doar exagerările lui puțin onorabile.

Avalanșa din ultimul timp a debuturilor nu reprezintă însă un simptom al vreunei efervescente creație sau al vreunui progres. Cu atât mai mult cu cât unii dintre cronicarii debutanți au rămas la stadiul debutului. Mi se pare că peisajul actual al comentariilor noastre fotbalistice dezvăluie unui ochi cit de cit pătrunzător pericolul mediocrității și al avitaminozelor informaționale. Să mă explic...

Citești o cronică dintre cele care-ți cad în mână — luna sau marțea, în cotidian, miercurea, joia sau simbăia în periodice — și ți se întâmplă de cele mai multe ori să-ți dai seama că n-ai reținut decât rezultatul partidei și câteva informații asupra desfășurării întâlnirii. Adesea uităm că, în epoca noastră, date fiind numeroasele transmisii sportive ale radioului și televizorului, o cronică ce descrie doar filmul întâlnirii devine... anacronică. Uneori lăsăm pe plan secund — ori pe dinafară — datoria de a oferi cititorilor un comentariu plin de idei și observații asupra tacticii, nivelului tehnic, potențialului unui jucător sau unei echipe etc. Avem, e drept, un detașament de cronicari buni, unii cu mare succes la public, dar „celebritatea” lor se datorează adesea altor cauze — se exprimă mai ales, au curajul opiniei, se prevaluează de faptul că rubricile de sport au mare căutare printre cititorii de toate vîrstele și profesiile — și nu unor atribuții proprii specialistului de analiză. Cu alte cuvinte, avem ziaristi buni, dar ne lipsesc cronicarii de pură specialitate, care să aprecieze fenomenul fotbalistic prin prisma unor idei și păreri proprii de neclintit și nu doar să reverbereze în paginile ce le scriu ecoul celor auzite în dreapta sau în stînga. Ceea ce scria Aurel Neagu în „Informația” (cînd scria și era obiectiv!), ceea ce a scris Radu Urziceanu cînd corabia rapidistă a fost răsturnată la Galați de al nouălea val, ceea ce scriu în ultima vreme unii confrăți de la „Sportul” sau ceea ce face Paul Ochialbi în cadrul excelentei emisiuni „Careul magic” — acestea da, pot fi apreciate pe bună dreptate prezențe de specialitate. Că astăzi oferim prin ziare tot mai puține articole cu o asemenea greutate — ne-o atestă și faptul că cele mai multe dintre rîndurile ce le semnăm nu poartă girul unui stil personal ori al unor idei personale urmărite cu consecvență. Într-o zi, un coleg de redacție m-a ajutat să fac o experiență care mi-a confirmat ceea ce bănuisem aprioric: mi-a citit cite un pasaj din fiecare cunoscut ziarist sportiv, eu urmînd să ghicesc autorul. Ei bine, deși am deosebit considerații pentru cel puțin 10 confrăți (în ordine alfabetică: Balaban, Căbulea, Diamantopol, Firănescu, Mantu, Mironescu, Nicolaescu, Păunescu, Popescu Marius — plus cei citați aici în celelalte paragrafe), n-am recunoscut decât pe Emanuel Valeriu (care se impune printr-un stil elevat și prin câteva principii în numele cărora își construiește cu finețe raționamentele) și pe Ion Chirilă (trădat de metaforă și de o ironie de tip francez). O să spunefi poate că e vina mea, dar eu răspund că, oricum, un asemenea „test” improvizat vorbește destul de grîditor și de lipsa unor stiluri și opinii distincte în presa noastră sportivă.

Aș mai putea stăruii și asupra altor aspecte: dispariția cronicii de sinteză, aportul anonim pe care-l aduc în orientarea mișcării fotbalistice marile noastre cotidiene (care se rezervă la articolul de simplă reflectare și la o intervenție cu intenții „chirurgicale” după cite un mare eșec) ș.a.m.d. Renunțăm însă în favoarea problemei atât de stringente a informației. Subliniind mai sus pericolul avitaminozelor informaționale, mă gîndeam la faptul, lesne de observat, că noi, cronicarii, exceptînd datele concrete privind desfășurarea unei partide, comunicăm cititorilor din ce în ce mai puține informații „în extenso”. Amatorii de fotbal așteaptă să le spunem mai mult despre o echipă sau alta, despre un jucător sau altul, despre ceea ce se întâmplă în lume și cite și mai cite curiozități. Cu atât mai mult mi se par justificate aceste cerințe față de colegii de la Televiziune. Îndeobște, ei comentează cu religiozitate fazele, determinîndu-i pe mulți telespectatori să-l acuze că vorbește prea mult. Dacă însă ne-ar oferi întotdeauna informații interesante ca acelea prezentate uneori de Cristian Topescu, comentariile din timpul transmisiunilor ar interesa mai mult și n-ar mai obosi.

Este evident că vina pentru lipsa informațiilor bogate, actuale și interesante ne aparține în primul rînd nouă. Pentru că nu toți avem patima cititului și nu toți avem acasă, așa cum ar trebui, ceea ce se cheamă o documentare. Am toată considerația pentru ceea ce au realizat în acest domeniu P. Gaftu, E. Ionescu și M. Tudoran, dar mi-e teamă că nu sînt prea mulți aceia dintre noi care ne străduim să le urmăm exemplul. Este regretabil, de asemenea, că prea puțin folosim pentru documentare prilejul deplasărilor peste hotare. Cunoșc confrăți care au însoțit naționala în aproape toate turneele și în afară de relațiile fazelor — dacă le-au făcut și pe acestea — n-au scris prea multe despre experiența unor socceruri mai înaintate, n-au publicat destule interviuri consistente cu mari nume, n-au adus reportajele și informațiile pe care le-ar fi putut realiza cu puțină străduință. Este elocvent, în această privință, faptul că participarea unui grup de ziaristi și scriitori la Campionatele Mondiale de la Londra s-a soldat în principal cu două cărți scrise de... un antrenor și un cronicar absent de la jocuri (?). Pe lîngă noi, însă, mai trebuie amintiți aici și alți factori ce ne-ar putea înlesni o informație bogată și operativă: redacțiile (care nu întotdeauna ne asigură materialul necesar), Asociația Presei Sportive (în preocupările căreia — o spun și autocritic — nu figurează și această chestiune majoră) și Federația de fotbal (care ne-ar sprijini mult punîndu-ne la dispoziție un buletin săptămînal cu informații interne și externe de actualitate).

Ce trebuie să facem pentru a realiza cu toții saltul calitativ posibil și necesar? Nu pot da rețete. Îndrăznesc totuși să mai pledez, pe de o parte, pentru principialitate și scop constructiv, iar, pe de alta, pentru instituirea unui premiu anual care să distingă cea mai bună cronică de fotbal. Aș mai pleda pentru pasiune, adică pentru o răspundere maximă în exercitarea profesiei ce ne-am ales-o răspunzînd unei înclinații și unei chemări intime. Fără a socoti că avem menirea să facem mesianism, trebuie totuși să nu uităm că dacă noi, cronicarii, vom bijbii, nu vor fi luminate curînd drumurile rătăcite ale fotbalului nostru. Spun toate acestea în ciuda temerii unui giumeț antrenor — care ne atrăgea atenția că riscăm să avem o presă de specialitate excelentă, ca francezii, dar și un fotbal atdoma lor — și cu convingerea că putem și trebuie să ajutăm mai mult fotbalul românesc.

G. M.

Despre Coman se va mai auzi...

FAIR

Este cunoscută cititorilor inițiativa noastră privind acordarea unor premii de sportivitate (chiar dacă forurile C.N.E.F.S. nu au găsit timp într-o lună de zile să-i răspundă prin fapte).

Credincioși promisiunii de a relata la această rubrică scene — plăcute ori neplăcute — de pe terenurile noastre de sport, rezervăm astăzi câteva rînduri handbalistelor rapidiste.

Miercuri seara, în prima manșă a semifinalei C.C.E., au fost învinse la „Floreasca” pentru că ele au jucat prost și pentru că adversarele au fost mult mai bune. De ce atunci a trebuit să fim martorii gestului lor penibil de a întoarce spatele unui public pe care, de fapt, ar fi trebuit să-l salute îndatorate?

PLAY

Aflăm că Teacă a părăsit Clujul. Motivul: conducerea secției, trecînd peste voința antrenorului, a dat dezlăgării lui Solomon și lui Ivănescu — ambii suspendați. Dezaprobind măsura necugetată a secției, invităm cele două părți să-și expună motivele pe larg în numărul următor al revistei noastre.

IDILE... SPORTIVE LA PÎRÎUL RECE

„DOMNIȘOARA REVOLVER”

Ca în orice tabără studentescă și aici există obiceiul preistoric al războiului cu bulgări de zăpadă. S-au făcut echipe, grupuri, s-au auzit provocări și mînuși.

După 2 zile lupta pentru supremație se încheie fără victime. Mariana Antonescu, „arhitectă”, recordmană națională la tir și maestră a sportului, a rezistat eroic un sfert de oră șarjei rugbiștilor de la Știința Petroșani, care pină la urmă s-au retras în grămadă... dezorganizată.

— Nu-l nimic, se consolau ei, ce dacă ne-a bătut!? Am făcut și noi puțin sport...

Într-o astfel de bătălie cu bulgări Mariana a greșit ținta atingînd adversarul în... inimă! Dar să nu fim mai indiscreți decît brazil care au asistat la această dispută.

ASUL DE PICĂ

Mai mulți antrenori s-au retras în cabană unde miroase a vin fiert și a scortîșoară. Se discută amestecat: canotaj cu tir, rugbi cu yachting, polo cu atletism; într-un colț, Agarici, antrenorul echipei de polo a I.C.F.-ului, face paciențe. Ce va face I.C.F.-ul în returul campionatului? Valet, damă (?), decar și iar valet. Asta înseamnă că o să câștige mai multe meciuri decît în tur. Dar ce naiba poate să însemne asul ăsta de pică? Nimeni nu-l poate explica deși vinul fiert a dezlegat limbile și a sporit vizibil imaginația antrenorilor...

HAI PANȚURU!

E aproape un noaptea. Sala clubului e plină ochi. Pe obrazul aprins al televizorului alunecă într-un dans fantastic boberii de la Alpe d'Huez.

Vacarm ca la un meci al Rapidului. Coboară echipajul Panțuru și un strigăt unanim de încurajare bufnește în noapte zăngănind ferestrele și alarmindu-l pe Grigore, cinele cabanierului, care însă după ce miroase despre ce e vorba aprobă și el cu coada...

IDILĂ CU UN URS POSIBIL

Carol Corbu, săritorul de triplu de la Pitești, aleargă cu pași elastici pe poteca înghețată. După el, două sulițase, Elisabeta Prodan și Tatiana Bucura își completează pregătirea fizică generală. În amurgul sticlos se dezlipeste deodată în față o mogildeață neagră. Fetele se opresc gata de marsarier. Dar Corbu înaintează prudent și vede că nu era decît un brad mic răsărit în cărare. Totuși ce să fie cu urmele acesteia ciudate pe zăpadă? Crosul reîncepe mai vioi în direcția taberei. Fuga e sănătoasă...

DANCING, BAR, DANCING...

Sprintară melodia asta a Ritei Pavone. Mariana Jinga, una din speranțele gimnasticii noastre artistice, i-a cucerit pe toți dansatorii, deși are rivala de forță în Tatiana, Ilina și Dana, care de care mai suple și mai atlete... Prin ferestrele imense Carul Mare privește gelos la fericirea păminteană. Luna s-a instalat obraznică în fața Omului, parcă pentru a-i reproșa curiozitatea... oamenilor care-i fac atîta curte în ultima vreme. Ceața albăstruie de pe umerii goi ai sticlelor pline decorează feeric micul bar al cabanei.

Un clopoțel depărtat anunță stîngerea și perechi de umbre pășesc sopțind către somn pe sub franjurii de gheață cu care iarna a decorat stresînile...

Ovidiu PAUN